

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.60/22/2023.

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke,
Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: Kravtex Kft.
(Győr, Liszt F. u.7.)
A kérelmező képviselője: Dr. Krankovics Jelena ügyvéd
Krankovics Ügyvédi Iroda
(Budapest, Gábor Áron u. 16.)

Az ajánlatkérő: Készenléti Rendőrség
(Budapest, Kerepesi út 47-49.)
Az ajánlatkérő képviselője: Verebéli Erzsébet felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó

A részvételi szándékát jelzett érdekelt: BCTC-Bus-Car-Truck Center Kft.
(Százhalombatta, Belterület hrsz. 2982/8.)
Az érdekelt képviselője: Dr. Borzán Tibor ügyvéd
Borzán Ügyvédi Iroda
(Budapest, Kuny Domokos u. 19.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: CREDO OPTINELL típusú autóbuszok jótállás utáni javítása, 110.000.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második rész szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt szolgáltatás megrendelés tárgyában, melynek 2022. október 26. napján feladott hirdetménye 2022. október 31. napján jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában, a TED-en 2022/S 210-602655 számon.

2. Az ajánlati felhívás releváns előírásai:

II.1.4) Rövid meghatározás:

33 db CREDO OPTINELL típusú autóbusz jótállás utáni karbantartása, javítása, kárjavítása, időszakos műszaki vizsgálata 36 hónapra nettó 110.000.000.-Ft keretösszeg erejéig. Ajánlatkérőnek a rendelkezésre álló keretösszeg 70%-áig keletkezik lehívási kötelezettsége.

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése:

33 db CREDO OPTINELL típusú (az 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet szerinti M3 kategóriás) autóbusz jótállás utáni karbantartása, javítása, kárjavítása, időszakos műszaki vizsgálata 36 hónapra nettó 110.000.000.-Ft keretösszeg erejéig.

Elvégzendő szolgáltatások:

- futásteljesítményhez és időintervallumhoz kötött szerviz szolgáltatások elvégzése;
- meghibásodásból, káresemény bekövetkeztéből eredő javítások, hibaelhárítás és fenntartási munkák elvégzése
- külföldi kiutazás előtti átvizsgálás;
- karosszéria sérülések javítása és fényezési munkálatok,
- fűtőkészülék, klímaberendezés felülvizsgálata, javítása;
- a biztosító társaságok felé a kárügyintézkések elvégzése;
- meghibásodott gépjármű külső helyszíni javítása;
- sérült, vagy mozgásképtelen gépjárművek elvontatása;
- időszaki műszaki vizsga előtti átvizsgálás, műszaki vizsgáztatások (megkülönböztető jelzéssel felszerelt járművek esetében is);
- gumiabroncs javítások, cserék.

Az autóbuszok műszaki specifikációját a Műszaki leírás 1. számú Melléklete tartalmazza. A karbantartási ciklusrendeket műveleti részletességgel a Műszaki leírás 2-6. számú Mellékletei tartalmazzák.

Ajánlatkérőnek a rendelkezésre álló keretösszeg 70%-áig keletkezik lehívási kötelezettsége.

II.2.5) Értékelési szempontok

1. Ár – Súlyszám: 95

2. Az elvégzett szolgáltatásra és a beépített alkatrészre az elvárt legkevesebb 12 hónapon felül adott többlet jótállás ideje (minimum 0, maximum 12 hónap) – Súlyszám: 5

II.2.14) További információ:

Az 1. értékelési részszerzőponton belül (Ajánlati ár) ajánlatkérő az alábbiakat érti:

1.1) Mechanikus javítás és karbantartás nettó óradíja (ide értendő minden olyan munka díjazása is, ami a 2-3. pontokban nincs nevesítve) (nettó Ft/óra) (ajánlatkérő nettó 18 000,- Ft/óránál magasabb értéket nem fogad el) - a súlyszám 25;

- 1.2) Elektronikai rendszerek javítás nettó óradíja (nettó Ft/óra) (ajánlatkérő nettó 18 000,- Ft/óránál magasabb értéket nem fogad el) - a súlysám 25;
- 1.3) Karosszéria és fényezés javítás nettó óradíja (nettó Ft/óra) (ajánlatkérő nettó 20 000,- Ft/óránál magasabb értéket nem fogad el) - a súlysám 20;
- 1.4) Külső helyszínen történő javítás kiállási nettó díja (nettó Ft/alkalom) (ajánlatkérő nettó 40 000,- Ft/alkalomnál magasabb értéket nem fogad el) - a súlysám 5;
- 1.5) Külső helyszínen történő javítás nettó kiszállási díja (nettó Ft/km) (ajánlatkérő nettó 1 200,- Ft/km-nél magasabb értéket nem fogad el) - a súlysám 5;
- 1.6) Műszaki mentés (vontató) nettó kiállási díja (nettó Ft/alkalom) (ajánlatkérő nettó 75 000,- Ft/alkalomnál magasabb értéket nem fogad el) - a súlysám 5;
- 1.7) Műszaki mentés (vontató) nettó kiszállási díja a vontatás nélküli részre (nettó Ft/km) (ajánlatkérő nettó 1 000,- Ft/km-nél magasabb értéket nem fogad el) - a súlysám 5;
- 1.8) Műszaki mentés (vontató) nettó kiszállási díja emelve vontatva (nettó Ft/km) (ajánlatkérő nettó 1 400,- Ft/km-nél magasabb értéket nem fogad el) - a súlysám 5.
- Az értékelés részletes szabályait a KKD tartalmazza.

III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság

Az alkalmasság minimumkövetelménye(i):

M1.) Ajánlattevő alkalmatlan, ha nem rendelkezik az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított 3 évben (36 hónapban) szerződészerűen teljesített, összesen legalább 10 db, az 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet szerinti M3 kategóriás autóbusz javítására és/vagy karbantartására vonatkozó referenciával. Az előírt referencia követelmény több szerződéssel is teljesíthető. Ajánlatkérő referenciaként a vizsgált időszak (ajánlati felhívás feladásától visszafelé számított 3 év) alatt befejezett, de legfeljebb hat éven belül megkezdett szolgáltatásokat veszi figyelembe ajánlattevő alkalmasságának megállapításához.

VI.3) További információk:

g) Ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárásban alkalmazza a Kbt. 81. § (5) bekezdését.

3. A közbeszerzési dokumentumok részét képezte a Kiegészítő Közbeszerzési Dokumentumok megnevezésű irat, melynek 1. sz. melléklete Nyilatkozatminták voltak, a 2. sz. melléklete a Műszaki leírás volt, 3. sz. melléklete a Szerződéstervezet volt.

4. A Kiegészítő Közbeszerzési Dokumentumokban az alábbiakat rögzítette az ajánlatkérő:

III. fejezet Útmutató

8. AZ AJÁNLATOK KIDOLGOZÁSÁNAK FELTÉTELEI

8.3. Ajánlattevőnek minden értékelési részszerzőpont esetében a nettó vállalási árakat egész értékkel kell megadni. Az ajánlati árak tartalmaznia kell minden, a műszaki leírásnak megfelelő teljesítés során felmerülő valamennyi adót, illetéket, vámot, járulékos költséget és fizetési kötelezettséget. Ezekon felül további járulékos költségeket a nyertes Ajánlattevő az Ajánlatkérő felé nem számíthat fel.

5. A Műszaki leírás az alábbiakat tartalmazta:

Az 1. pontban a beszerzés tárgyát képező autóbuszok jellemzőit adta meg az alábbiak szerint:

Típusváltozat	Mennyiség évjárat	Futásteljesítmény (km)	Átlag futás (km)	Megkülönböztető jelzés
Kravtex CREDO 02 OPTINELL 12 34 személyes + poggyásztér	30 db; 2017	13.000-105.000	45.000	30 db – igen (stabil)
Kravtex CREDO 02 OPTINELL 12 51 személyes	1 db; 2017 2 db; 2018	13.000-105.000	45.000	3 db – nem

A 2. pontban az elvégzendő szolgáltatásokat ismertette az ajánlati felhívás II.2.4) pontjában megjelöltekkel egyezően.

A 3. pontban a fogalommeghatározásokat adta meg:

- Teljes körű javítás: az a szolgáltatási kör, ahol a nyertes Ajánlattevő felszereltsége, kapacitása és felkészültsége folytán képes a szerződés tárgyát képező autóbuszok bármilyen jellegű eseményből keletkező meghibásodásának kijavítására. A javítás díja a ráfordított munkaórából a vonatkozó óradíjak segítségével számított összeg.

- Karbantartás (kötelező szerviz): Minden olyan ellenőrzés, beavatkozás, javítás, amely az autóbusz egészére vagy részegységeire kiterjed. A karbantartásnak magába kell foglalnia a gyártó által kötelezően előírt minden olyan javítási tevékenységet beleértve az alkatrészek cseréit is, amit a gyártó időnorma (éves szemle) vagy futásteljesítmény 45.000 km; 90.000 km; 135.000 km; 225.000 km; stb.) alapján előír, vagy megkövetel. A tevékenységnek tartalmaznia kell a szűrők, folyadékok cseréjét, valamint az ellenőrző tevékenységeket is. A karbantartás díja nem tartalmazza a szerviztevékenység folyamán esetlegesen feltárt meghibásodások javítási díját.

- Műszaki vizsga előtti átvizsgálás: az időszakos műszaki (hatósági) vizsgálatot megelőző előzetes átvizsgálás annak megállapítására, hogy a gépjármű teljesíti-e a műszaki vizsgálat által támasztott feltételeket. Az átvizsgálás díja nem tartalmazza az átvizsgálás során feltárt hibák javítását, valamint a műszaki vizsgáztatás hatósági díját.

- Alkatrészek: Ajánlatkérő a javítások során utángyártott alkatrészek beépítését preferálja, eredeti (gyári) pótalkatrészek felhasználását az Ajánlatkérővel előzetesen egyeztetni kell.

• Eredeti pótalkatrészek: azok a pótalkatrészek, amelyek a gépjármű összeszereléséhez használt elemekkel azonos minőségűek, és amelyeket a gépjárműgyártó által a szóban forgó elemek vagy pótalkatrészek gyártásához adott specifikációk és gyártási standardok alapján gyártanak. Idetartoznak azok a pótalkatrészek is, amelyeket ezekkel az elemekkel azonos gyártósoron gyártanak. Ellenkező bizonyítás hiányában az alkatrészek eredeti pótalkatrésznek tekintendők, ha az alkatrészgyártó igazolja, hogy az alkatrészek ugyanolyan minőségűek, mint a szóban forgó gépjármű összeszereléséhez használt elemek, és a járműgyártó specifikációi és standardjai alapján gyártották őket.

• Pótalkatrészek: azok az áruk, amelyeket valamely gépjárműbe vagy gépjárműre e jármű elemeinek pótlására be- vagy ráépítenek.

• Bontott vagy felújított pótalkatrész beszerelése kizárólag Ajánlatkérő kifejezett írásos engedélye alapján történhet.

A nyertes Ajánlattevő a beépíteni kívánt alkatrészekről a javítási tevékenységre benyújtott árajánlattal egyidőben tételes árajánlatot köteles benyújtani.

Az Ajánlatkérő a javítási, szervizelési folyamatok, valamint a beépített alkatrészek ellenőrzésére jogosult.

A nyertes Ajánlattevőnek a járművek javítása során a szükséges alkatrészeket önállóan kell beszereznie, ezen tevékenységért semmilyen további költséget nem számolhat fel.

Nyertes Ajánlattevő a szerződés hatálya alatt a megkülönböztető és figyelmeztető jelzést adó készülékek felszerelésének és használatának szabályairól szóló 12/2007. (III. 13.) IRM rendeletben meghatározottak szerint a megkülönböztető fényjelzést és hangjelzést adó készülékekkel felszerelt gépjárművek műszaki vizsgáztatását is elvégzi.

- Meghibásodott gépjármű külső helyszíni javítása: A jármű tovább haladása érdekében a meghibásodás helyszínén elvégzett javítás.

- Üzemképtelen autóbusz vontatása (műszaki mentés): Amennyiben a gépjármű működésképtelenné válik vagy a KRESZ szabályai szerint önállóan nem vehet részt a közúti forgalomban, akkor a kirendelt szállító jármű elvégzi a meghibásodott gépjármű elszállítását az Ajánlatkérő által megjelölt célállomásra (a nyertes Ajánlattevő javító bázisa vagy a Készenléti Rendőrség objektuma). A vontatást olyan gépjárművel kell végrehajtani, amely képes kéttengelyes, legfeljebb 16,5 tonna össztömegű autóbuszt az első tengelynél emelve vontatni. A vontatási kapacitásnak 0-24 órában rendelkezésre kell állnia.

6. A Műszaki leírás 1-6. számú mellékletei az alábbiak voltak:

A Műszaki leírás 1. számú melléklete tartalmazta az autóbuszok műszaki specifikációját, a járművek kialakításának, felszereltségének, jellemzőinek a bemutatását.

A Műszaki leírás 2. számú melléklete a Kezelési-karbantartási utasítás az Optinell 12 típusú autóbuszokhoz volt. Ezen szerepelt, hogy a dokumentáció a Kravtex Kft. szellemi terméke, annak másolása, sokszorosítása, vagy közzététele – akár csak kivonatosan is – a Kravtex Kft. írásos engedélye nélkül tilos. A Kezelési-karbantartási utasítás az autóbuszok műszaki jellemzőit ismertette, a használathoz kapcsolódó tudnivalókat, majd a karbantartási ciklusrendet, műveleti részletességgel. Továbbiakban a következők kerültek rögzítésre:

- Az együttműködésben részt vevő cégek a járműveket kizárólag a gyári kibocsátásnak megfelelő, gyári alkatrészekkel üzemeltetett, gyári kezelési és karbantartási előírások betartása mellett vállal garanciát.

- Az autóbuszokhoz csak a gyári alkatrész, kenőanyag, szűrőbetét használható, egyéb esetben a járműre vonatkozó jótállási, garanciális, szavatossági kötelezettség megszűnik.

- Ha karbantartás hiánya, vagy nem megfelelő alkatrész beépítése hibát vagy balesetet okoz, minden felelősség az üzemeltető céget és annak munkatársait terheli. A garanciális és szavatossági időszakban eredeti gyári előírásnak megfelelő alkatrészeket használhatnak fel. Ellenkező esetben (még ha a hiba jellege nem függ össze a felhasznált alkatrésszel) az általuk vállalt garancia és szavatosság megszűnik.

- A gyártó KRAVTEX Kft. minden esetben fenntartja magának a szükségjavítások ellenőrzésének és a garancia elbírálásának a jogát, és nem vállal felelősséget az idegen műhely által elvégzett javítások és felhasznált anyagok minőségéért. Az autóbuszokat csak a Kravtex Kft., vagy az általa feljogosított szervizműhely javíthatja!

- Az üzemeltető köteles a karambolos sérüléseket írásban 24 órán belül a gyártónak bejelenteni, ennek elmulasztása esetén a járműre vonatkozó jótállási, garanciális, szavatossági kötelezettség megszűnik!

- Az előírt átvizsgálások és karbantartások dokumentált elvégzése a jótállásra vonatkozó jog feltételét képezi. Amennyiben a gyártó példánya szervizfüzet lap 14 napon belül nem kerül visszaküldésre a Kravtex Kft. részére, az nem elvégzett kötelező szerviznek minősül és a járműre vonatkozó jótállási, garanciális, szavatossági kötelezettség megszűnik.

A Műszaki leírás 3. számú melléklete a Karbantartási és szerviztervezet klímaberendezéshez, a 4. számú melléklet az Égőfej karbantartás, az 5. számú melléklet az Automata sebességváltó kezelési, karbantartási leírás, a 6. számú melléklet a Motorfüggetlen vízmelegítő készülék leírás, karbantartási terv volt.

7. A Vállalkozási Keretszerződéstervezet az alábbiakat tartalmazta:

1.6. A szerződéses árak a Szerződés hatályba lépését követő 12 hónapig kötöttek. 12 hónap elteltét követően Felek alkalmazják a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltakat, melynek eredményeképpen Vállalkozónak lehetősége van évente egyszer a Szerződés 1. számú mellékletét képező árak módosítását kezdeményezni a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) által hivatalosan közzétett, a tárgyévet megelőző naptári évnek megfelelő, a szolgáltatás fogyasztói főcsoportja szerinti fogyasztóiár-index mértékével.

3.2. Vállalkozó kijelenti, hogy a gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló 1/1990. (IX. 29.) KHVM rendeletben (a továbbiakban: KHVM rendelet) foglaltaknak megfelelően Vállalkozó – vagy az esetlegesen igénybe veendő alvállalkozója – rendelkezik a járművek javításához szükséges személyi, tárgyi, technikai és szakmai feltételekkel, így többek között a javításhoz és karbantartáshoz szükséges technológiai leírásokkal, az autóbuszok megfelelő diagnosztizálásához, javításához elengedhetetlen diagnosztikai szoftverekkel. Vállalkozó jelen Szerződésben vállalt kötelezettségeit mindenkor az érvényes és az adott tevékenységi körre vonatkozó hatósági, műszaki előírások, szabványok betartásával teljesíti.

3.7. Vállalkozó kijelenti, hogy Vállalkozó – vagy alvállalkozója – rendelkezik legalább egy olyan szervizzel, amely fel van szerelve autóbuszok egy időben történő javítására legalább 2 db, műhelyben kialakított, a járművek alsó részeihez is hozzáférést biztosító szerelőaknával vagy emelőberendezéssel ellátott, autóbusz javítására alkalmas állással, továbbá 2 db autóbusz tárolására alkalmas zárt telephellyel, és a KHVM rendelet 3. számú mellékletének 1-5., 7-10. pontjaiban meghatározott műszaki berendezésekkel (eszközökkel, felszerelésekkel).

3.8. Vállalkozó a teljesítés során alvállalkozók igénybevételére a Kbt. 138. § (1)-(4) bekezdéseiben foglaltak alapján jogosult, melynek során szavatol azért, hogy az általa a teljesítés során igénybe vett alvállalkozó a tevékenységi kör gyakorlásához szükséges jogszabályok által előírt és a Szerződésben hivatkozott engedélyekkel, minősítésekkel, a teljesítéshez előírt feltételekkel rendelkezik. Vállalkozó kötelezi magát arra, hogy a jelen Szerződés teljesítésébe csak olyan alvállalkozót von be, aki megfelel a Vállalkozóval szemben támasztott követelményeknek, valamint üzletvitele során maradéktalanul betartja a jogszabályokat.

5.3.2. Vállalkozó – az esetlegesen bevonásra kerülő alvállalkozójára is tekintettel – kötelezettséget vállal arra, hogy a megkülönböztető és figyelmeztető jelzést adó készülékek felszerelésének és használatának szabályairól szóló 12/2007. (III. 13.) IRM rendeletben meghatározott megkülönböztető fényjelzést és hangjelzést adó készülékkel felszerelt autóbuszok műszaki vizsgáztatásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket biztosítja.

6.1. Vállalkozó szavatol azért, hogy valamennyi szolgáltatáshoz csak minőségileg kiváló, az Európai Unió jogi aktusainak és a magyar jogszabályoknak (pl. a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV.12) KöHÉM rendelet VIII-X. fejezete), magyar szabványoknak, hatósági és gyári előírásoknak, valamint a jelen Szerződésben előírtaknak megfelelő alkatrészeket, karosszériaelemeket, felszereléseket és anyagokat használ. Vállalkozó szavatol továbbá azért, hogy az általa nyújtott valamennyi szolgáltatása során felhasznált anyag, segédanyag alkalmas a rendeltetés szerű használatra, valamint mentes az egészségügyi, környezeti ártalmaktól.

6.2. A Vállalkozó

a) az általa elvégzett szolgáltatás teljesítésére az autóbusz átadás-átvételétől számított 12 hónap,

b) a szolgáltatása során felhasznált, beépítésre került alkatrészre, anyagokra 12 hónap jótállást vállal az autóbusz átadás-átvételétől számítva.

7.3. A Vállalkozó által megajánlott árak a szolgáltatás nyújtása során felmerülő, a szerződés szerinti teljesítéshez szükséges összes járulékos költséget tartalmazzák. Vállalkozó tudomásul veszi, hogy az ajánlati árakon kívül egyéb költség felszámítására nem jogosult.

8. A 2022. november 28-i ajánlattételi határidőig három ajánlat érkezett.

KUTIBUS Gépjármű Kereskedelmi, Javító és Szolgáltató Kft.

1. Mechanikus javítás és karbantartás nettó óradíja: 17 850 Ft
2. Elektronikai rendszerek javítás nettó óradíja: 17 850 Ft
3. Karosszéria és fényezés javítás nettó óradíja: 19 850 Ft

A kérelmező

1. Mechanikus javítás és karbantartás nettó óradíja: 16 000 Ft
2. Elektronikai rendszerek javítás nettó óradíja: 16 000 Ft
3. Karosszéria és fényezés javítás nettó óradíja: 18 000 Ft

Az érdekelt

1. Mechanikus javítás és karbantartás nettó óradíja: 7 999 Ft
2. Elektronikai rendszerek javítás nettó óradíja: 7 999 Ft
3. Karosszéria és fényezés javítás nettó óradíja: 7 999 Ft

9. Az ajánlatkérő 2022. december 15-én a Kbt. 72. §-a szerint indokolást kért az aránytalanul alacsony árra tekintettel az érdekeltektől az alábbiak szerint:

„Az áringdolás kérés az alábbi ajánlati elemeket érinti:

- Mechanikus javítás és karbantartás nettó óradíja (ide értendő minden olyan munka díjazása is, ami a 2-3. pontokban nincs nevesítve) (nettó Ft/óra) (ajánlatkérő nettó 18 000,- Ft/óránál magasabb értéket nem fogad el) 7 999;
- Elektronikai rendszerek javítás nettó óradíja (nettó Ft/óra) (ajánlatkérő nettó 18 000,- Ft/óránál magasabb értéket nem fogad el) 7 999;
- Karosszéria és fényezés javítás nettó óradíja (nettó Ft/óra) (ajánlatkérő nettó 20 000,- Ft/óránál magasabb értéket nem fogad el) 7 999.

Ajánlatkérő kéri nevezett ajánlattevőt, hogy a mutassa be a fent megjelölt árelemek tekintetében tett megajánlása alátámasztásaként az alábbiakat:

Az alátámasztást kérjük az érintett szolgáltatást végző szakemberek nettó költségéből (Ft/óra), valamint az elérni kívánt haszonból (Ft/óra) kiindulva megadni.

A szolgáltatást végző szakember egy órára eső nettó költségének számításakor kérjük figyelembe venni az alábbi elemeket:

- a szolgáltatást végző nettó bérköltsége egy órára és egy főre vetítve, kiindulva a munkabérből, annak valamennyi járulékból, illetékéből, adóvonzatából, egyéb személyi jellegű kifizetésekből és a termelésre fordított átlagos havi munkaidő keretből;
- a személyzet foglalkoztatási jogviszonya, pl. munkavállaló, alvállalkozó, egyéni vállalkozó, stb. (ha többféle jogviszony is van, akkor ezt tételesen szükséges jelezni);
- a szolgáltatáshoz közvetlenül igénybe vett eszközök, berendezések, egyéb segédanyagok költségrésze (fenntartási, javítási költségek, értékcsökkenés, szerszámhasználat, szerszámkopás, stb.);
- a vállalkozás teljes nettó árbevételéből az autóbusz javítási szolgáltatási ágra eső árbevétel-arányos üzemeltetési, irányítási, gazdasági általános költségek:
  - telephely(ek), épületek, műhelyek üzemeltetési és fenntartási költsége;
  - kommunális szolgáltatások (villany, gáz, távhő, ivóvíz, szennyvíz, hulladék) költségei;
  - kommunikációs és informatikai rendszerek költségei;

- ügyviteli költségek, eszközhasználati-, irodai költségek, munkába járás költsége, szakmai irányítás költsége, egyéb költségek;
- tevékenységre vonatkozó felelősség biztosítás, egyéb vállalati biztosítások;
- munkavédelmi felszerelések, munkaruházat;
- iparűzési adó;
- nem kommunális hulladék kezelési költségei;
- hatósági díjak;
- stb.

- egyéb, fontosnak tartott körülmények ismertetése. Ajánlatkérő kéri ajánlattevőt, hogy az indokolás során az ajánlati árak egyes árelemeinek részletes kalkulációja szövegesen és számszerűen is kerüljön bemutatásra.

Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Kérjük az ajánlattevőt, vegye figyelembe, hogy az ajánlatkérő csak a Kbt. 72. §-ának megfelelő indokolást fogadhat el! A Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlatának megfelelően az ajánlattevőnek konkrétumokat, tényeket és adatokat kell közölnie indokolásában, nem megfelelő a szubjektív tartalmú nyilatkozatok megtétele (pl. piacszerzési, piacra jutási cél, tőkeerős, biztos háttérű cég stb.).”

10. Az érdekelt 2022. december 29-én benyújtotta árindokolását, melyet üzleti titoknak minősített.

11. Az ajánlatkérő 2023. január 4-én hiánypótlási felhívást intézett az érdekelthez. Kérte, hogy az üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irathoz csatoljon indokolást, melyben részletesen alátámasztja, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet.

12. Az érdekelt az aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolásának üzleti titokká nyilvánítását alátámasztó indokolását benyújtotta az alábbiak szerint:

„A benyújtott dokumentum olyan részletességű információkat tartalmaz a BCTC Kft.

- személyi jellegű költségeiről (I.1.1., I.2.1., 1.3.1., II.1.1. pontok),
- anyagjellegű költségeiről (I.1.2., I.2.2., 1.3.2., II.1.3., II.1.4. pontok),
- a különböző tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó tárgyi eszközeinek értékéről (I.1.3., I.2.3., 1.3.3. pontok)
- költségszerkezetéről (I.1., I.2., I.3., II. pontok),
- árképzéséről (IV. pont)

amely a konkurens gazdasági szereplők számára nehezen, illetve a dokumentumban szereplő részletességgel egyáltalán nem hozzáférhetők. Ezen információk összessége képezi az alapját a dokumentum V. pontjában bemutatott árképzési know-hownak.

A részletes költségszerkezet és annak elemeinek nyilvánosságra hozatala, a konkurens gazdasági szereplők által való megismerése érdeksérelmet okozna a BCTC Kft.-nek, hiszen a részletes költségek ismeretében a konkurens gazdasági szereplők a BCTC Kft. ajánlati árait - úgy a közbeszerzéseken, mind közbeszerzésen kívül - nagy pontossággal prognosztizálni tudják, és ezzel jelentős versenyelőnybe kerülnek, miközben a szabad verseny elve is sérül a BCTC Kft. kárára.

Ezen felül a BCTC Kft. és a hasonló tevékenységet végző gazdasági szereplők nem csupán a megrendelések, hanem az erőforrások, jelen gazdasági helyzetben különösen a munkaerő megszerzése és megtartása tekintetében is versenyeznek egymással. A személyi jellegű

ráfordítások konkurensek általi részletes ismeretében a BCTC Kft. a munkaerőpiacon is versenyhátrányba kerül.

A dokumentum V. pontjában bemutatott árképzési know-how a BCTC Kft. szellemi terméke, amely lehetővé teszi azt, hogy saját profitabilitásának veszélyeztetése nélkül gyorsan és hatékonyan legyen képes kedvező ajánlatot tenni egy ajánlatkérésre. Ezen gazdasági ismeretek üzleti titokként kezelése a BCTC Kft. elemi érdeke, ezek nyilvánosságra hozatala ugyanis nem csupán azzal jár, hogy a konkurens gazdasági társaságok prognosztizálhatják az ajánlati árakat, hanem azzal is, hogy a BCTC Kft. saját forrásainak felhasználásával kialakított know-how használatával a konkurens gazdasági társaságok saját működésüket is hatékonyabbá tehetik.

Fentieknek megfelelően az árindoklásban szerepeltetett információk kimerítik az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvényben meghatározottakat.”

13. Az ajánlatkérő 2023. január 12-én felhívta az érdekeltet és a kérelmezőt az ajánlati felhívásban és dokumentációban előírt kizáró okokra és alkalmassági követelményekre vonatkozó igazolások, nyilatkozatok benyújtására.

A kért igazolásokat az ajánlattevők benyújtották.

14. Az ajánlatkérő 2023. február 2-án megküldte az ajánlatok értékeléséről szóló összegezt az ajánlattevők részére. Nyertes ajánlattevőként az érdekeltet, nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlattevőként a kérelmezőt jelölte meg.

15. A kérelmező 2023. február 6-án előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyben a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvényességét vitatta. Indokolásában arra hivatkozott, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára aránytalanul alacsony az ajánlati ár 1-3. alszempontja vonatkozásában, a Mechanikus javítás és karbantartás nettó óradíja, az Elektronikai rendszerek javítás nettó óradíja és a Karosszéria és fényezés javítás nettó óradíja tekintetében. A kérelmező szerint az érdekelt megajánlásai vonatkozásában nyilvánvalóan nem adható olyan indoklás, amely az ajánlatkérő által megjelölt maximális értékhez képest a nagy eltérést megalapozná, hiszen a megadott díjakon a szolgáltatást szerződés szerűen, valamint a vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek megfelelően nem lehetséges teljesíteni. Az érdekelt által közölt információk – a kirívóan magas és a gazdasági észszerűséggel nyilvánvalóan össze nem egyeztethető árkülönbözetre tekintettel - nem indokolhatták megfelelően azt, hogy a szerződés az adott áron ill. költséggel teljesíthető. Az ajánlat ezért nem összeegyeztethető a gazdasági észszerűség követelményével. A Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján ezért az ajánlat érvénytelen, aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

A kérelmező szerint az érdekelt a Kbt. 44. § (2)-(3) bekezdésébe ütköző módon minősítette üzleti titoknak az árindokolást, mivel a beszerzés tárgyára tekintettel nem merülhet fel olyan adat, amely megalapozottan üzleti titoknak minősülne. Így az érdekelt ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pontja alapján is érvénytelen. Az ajánlatkérő érvénytelen ajánlatot jelölt meg nyertesként, ezzel megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

16. Az előzetes vitarendezési kérelemben a kérelmező egyben iratbetekintésre vonatkozó kérelmet is előterjesztett, mely során kérte, hogy az érdekelt Kbt. 72. §-a szerinti indokolásába és az üzleti titokká nyilvánítás alátámasztására vonatkozó indokolásába betekinthesse. Az iratbetekintésre vonatkozó kérelemben a Kbt. 45. § (1) bekezdése alapján az iratbetekintés alapjául szolgáló feltételezett jogsértésként a Kbt. 44. §-ának, 69. § (1) és (2) bekezdésének, a 72. § (3) bekezdésének és a 73. § (2) bekezdésének megsértését jelölte meg.

17. A kérelmező 2023. február 8-án megtekintette az érdekelt aránytalanul alacsony ár tekintetében benyújtott indokolás üzleti titokká nyilvánítására vonatkozó indokolását.

18. Az ajánlatkérő 2023. február 9-én küldte meg válaszáat a kérelmezőnek az előzetes vitarendezési kérelemre, melyben elutasította a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét és az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést nem módosította. Válaszában rögzítette, hogy az érdekelt az árindokolást benyújtotta, melyben megadta az indokolás kérdésben foglaltaknak megfelelően a kért információkat. Az érdekelt ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátott, a számítási metodika megfelelő, logikus felépítésű, reálisan tükrözi az eredmény számítást. A megadott információk alapján ajánlatkérő nem látta szükségét további kiegészítő indokolás kérésnek. Az érdekelt által az eljárás előkészítési szakaszában benyújtott indikatív ajánlat a mindenki által hozzáférhető (interneten meghirdetett) árat tartalmazta, amelyből reális kedvezményt biztosított az ajánlattétel során. Az érdekelt széles járműipari szolgáltatási körrel rendelkezik, erős infrastruktúrával, komoly tapasztalattal. Az érdekelt ajánlata nem tartalmaz aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást, a rendelkezésre álló információk alapján a szerződés teljesítésére alkalmas.

Az érdekelt a Kbt. 44. § (1) bekezdésében előírt üzleti titokká nyilvánításra vonatkozó indokolása alapján megállapítást nyert, hogy az érdekelt részletesen alátámasztotta, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala miatt és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet. Az ajánlatkérő megállapította, hogy az érdekelt jogszerűen minősítette üzleti titokká a Kbt. 72. §-a szerint indokolásában foglaltakat.

Fentiek alapján az érdekelt ajánlata nem érvénytelen egyik kérelmező által megjelölt okból sem, az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevétele

19. A kérelmező 2023. február 17-én nyújtott be jogorvoslati kérelmet, melyben a közbeszerzési eljárás nyerteseként kihirdetett érdekelti ajánlat érvényességét vitatta. Előadta, hogy ezen ajánlat érvénytelensége esetén ő lenne a közbeszerzési eljárás nyertese.

A kérelmező jogorvoslati kérelmében kérte jogsértés megállapítását és a közbeszerzési eljárást lezáró döntés, az összegezés megsemmisítését, valamint az ajánlatkérő kötelezését az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére.

A kérelmező a jogsértésekről való tudomásszerzés időpontjaként a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pontjára figyelemmel az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői álláspont megküldésének napját, 2023. február 09. napját jelölte meg.

20. A kérelmező jogorvoslati kérelmében elsődlegesen előadta, hogy a közbeszerzés tárgyát képező CREDO OPTINELL típusú autóbuszokat a kérelmező társasága gyártotta egyéni igények alapján, kis szériában, speciális fényezéssel. Az érdekelt nem rendelkezik a kérelmező engedélyével és minősítésével a tárgyban autóbuszok szervizelésére vonatkozóan. A kérelmező tudomása szerint az érdekelt korábban nem végzett karbantartási, javítási feladatokat tárgyban autóbuszokon, ilyen irányú tapasztalattal nem rendelkezik, az érdekelt nem készült fel a közbeszerzési eljárás nyomán megkötendő szerződés teljesítésére.

A kérelmező nem rendelkezik információval továbbá arról, hogy a kérelmező, mint gyártó bevonása nélkül el nem végezhető karbantartási és javítási feladatok, illetve a kizárólag a kérelmezőtől beszerezhető alkatrészek esetében az érdekelt milyen keretek között kíván a kérelmezővel együttműködni. Erre vonatkozóan semmilyen megkeresést nem kapott a kérelmező az érdekelttől.

Az érintett autóbuszok (30 db) karbantartását - az Országos Rendőr-főkapitánysággal 2017. június 29-én létrejött Határidős adásvételi szerződés alapján - az elmúlt években a kérelmező látta el elismerten magas színvonalon. Ezért a kérelmező számára, mint a közfeladat ellátását szolgáló eszközök gyártója számára nagyon jelentős erkölcsi, és ezzel összefüggésben anyagi kockázatot jelent, ha az eszközök állapota - az esetleg nem megfelelő szerviztevékenységek nyomán - megváltozik, és az állapot romlását tévesen kérelmező társaságának tulajdonítják. Az állapotromlás jelen kérelemmel érintett közbeszerzési eljárás általi előidézése alkalmas lehet társasága jóhírnevének megsértésére.

21. Az aránytalanul alacsony ár vizsgálata körében hivatkozott a kérelmező a Fővárosi Ítélet tábla 4. Kf. 27.473/2010/5 számú ítéletére, mely szerint a kirívóan alacsony vagy magas ellenszolgáltatás fogalmát „mindenképpen a piaci árakhoz viszonyítja, és esetenként külön kell megítélni a közbeszerzés tárgyára, annak becsült értékére, a piaci viszonyokra, az ajánlattevő indoklására és egyéb körülményekre is tekintettel. Összességében kirívóan alacsony vagy magas ellenszolgáltatásnak tekintendő az ajánlati átlagárakhoz képest legalább 30%-os eltérést mutató ajánlat, ezért az ajánlattevő feladata, hogy a közbeszerzési eljárás során a kiemelt körülmények figyelembevételével körültekintően ítélje meg, hogy valamely ajánlat tartalmaz-e kirívóan alacsony ellenszolgáltatást, e körben nem mellőzhető az adott ágazatban szokásos bérekre vonatkozó információ”.

Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban a Kbt. 77. § (1) bekezdésének megfelelően az ajánlati ár alszempontjai vonatkozásában olyan elvárást határozott meg, amelynél kedvezőtlenebb az adott ajánlati elem nem lehet - megadva azokat a reálisnak ítélt maximális díjakat, amelyeken a szerződést még hajlandó megkötni. Ajánlatkérő ezeknek az értékeknek a meghatározása során nyilvánvalóan támaszkodott a piaci információkra, tehát az ezektől való kirívó (30 %-ot elérő mértékű) eltérés esetén a megajánlás aránytalanul alacsony mivolta eleve felmerül.

Az érdekelt az érintett 3 értékelési alszempont tekintetében az ajánlatkérő által megállapított maximális díjakhoz képest 55-60 %-kal alacsonyabb árakat ajánlott meg.

Az ajánlatkérő a korábbi tapasztalataira, a becsült, adott esetben maximálisan elfogadott érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati ár esetén valósítható meg. A piaci információk tekintetében a kérelmező előadta, hogy az országos helyközi autóbuszos közszolgáltatást végző, több mint 5.000 autóbuszt üzemeltető (tehát a piaci viszonyokat leginkább reprezentáló) VOLÁNBUSZ Zrt. 2022. november 22. napján a kérelmező részére megküldött árajánlatában a „Mechanikus javítás és karbantartás nettó óradíja” vonatkozásában 15.840 Ft + ÁFA / óra díjat határozott meg. A jelen közbeszerzési eljárásban beérkezett három ajánlatból kettő – a kérelmező és a Kutibus Kft. ajánlata - összemérhető a fenti piaci árral, addig az érdekelt árszintje annál kirívóan (49,5 %-kal) alacsonyabb.

Megjegyezte, hogy az Országos Rendőr-főkapitányság és a kérelmező között 2019. január 15. napján létrejött vállalkozási szerződésben a kérelmező által alkalmazott „Gépjármű szerelő nettó rezsióradíja” óradíj már több mint 4 évvel ezelőtt is lényegesen meghaladta az érdekelt ajánlatát.

A piaci viszonyok körében utalt még a kérelmező a Központi Statisztikai Hivatal által 2023. február 10. napján közölt gyorstájékoztatójára, mely alapján a „járműjavítás és -karbantartás” szolgáltatás 12 hónap alatt, 2022. januárhoz viszonyítva átlagosan 24,2 %-kal drágult. Mindez további jelentős eltérést eredményez az érdekelt által meghatározott irreálisan alacsony munkaóra díjak és a tényleges piaci díjak között.

22. A kérelmező előadta, hogy szükséges vizsgálni azt is, hogy az érdekelt rendelkezik-e megfelelő háttérrel és tapasztalattal a tárgyban autóbuszok szervizelési feladataiban, mivel az érdekelt – a kérelmező tudomása szerint - eddig még nem végzett javítási munkát a kérelmező

által gyártott autóbuszokon, ezért kérdéses hogy árkalkulációját mire alapozta. A rendkívül alacsony áron kalkulált munkaórák a kérelmező szerint a tárgyban autóbuszokra vonatkozó szervizelési tapasztalat hiányára, a javítási feladatok műszaki tartalmának alulértékelésére is visszavezethetők lehetnek. A kérelmező gyártói tapasztalatai alapján azonban kijelenthetjük, hogy a kérelmező autóbuszai javítási feladatai megfelelő minőségben nem végezhetőek el az érdekelt által megajánlott munkaóra árakon. A javítási tapasztalat hiánya a munkafolyamatra fordított munkaórák számának növelésével járhat. Amennyiben az alacsony munkaóra árakat a munkaórák számának emelésével kompenzálnák, akkor egy-egy javítási feladat akár többszörösébe is kerülhet a kérelmező ajánlatában megjelölt, reális munkaóra árazásnak.

A fentieket támasztják alá egyébként az érdekelt weboldalán (<https://bctc.hu/araink/>) 2023. február 6. napján feltüntetett, személygépjárművekre vonatkozó listaárak is: „Szerelő”: 10.500 Ft+ÁFA/óra, „Elektromos”: 12.000 Ft+ÁFA/óra, „Lakatos”: 10.500 Ft+ÁFA/óra, „Fényező”: 12.000 Ft+ÁFA/óra. Az érdekelt személygépjárművekre vonatkozó árkalkulációja a közbeszerzési eljárásban feltüntetett 7.999 Ft+ÁFA/óra díjakhoz képest sokkal magasabb munkaóra díjakat tartalmaz, ugyanarra a műszaki és személyi háttérre alapozva, mint az autóbuszok esetében. Megjegyezte, hogy a haszongépjárművek esetén alkalmazott óradíjak a piac egészét figyelembe véve rendre számottevően meghaladják a személygépjárműveknél alkalmazott díjtételeket.

23. A kérelmező előadta, hogy az általa gyártott autóbuszok szervizelési, javítási feladatai között több olyan nélkülözhetetlenül felmerülő és a jogorvoslati eljárással érintett közbeszerzés tárgyába tartozó javítási, karbantartási feladat van, melyek gyártói közreműködés nélkül az alábbi okoknál fogva nem végezhetőek el:

Az érintett autóbuszok beszerzésekor a műszaki leírás utalt a speciális jellegre: a gépjárművek speciális igénybevételi jellemzői: rendőri feladatokból adódó fokozott igénybevétel, valamint a járművek jellemző üzemviszonyai a normál forgalmi rendben való részvétel, azonban rendszeres jelleggel várható a KRESZ szabályai alóli mentességből adódó nagyobb sebesség, dinamikusabb használat, a sérült útburkolaton történő nagysebességű haladás, illetve a megkülönböztető jelzés használatakor fellépő megnövelt áramfelvétel, az akkumulátor és a generátor erős leterheltsége. Emellett, ezen járműkategória jellemző üzemeltetési viszonya az álló motorú jármű esetében is használt megkülönböztető fényjelzés gyakori használata, ami fokozott terhelést jelent az akkumulátorra nézve.

A műszaki leírás többek között a következő speciális kialakítási és felszereltségi követelményeket tartalmazta:

„A második utasajtó mögött poggyásztér kialakítással.

A poggyásztér teljes magasságú rácsos leválasztással, az utasfolyosóra merőlegesen elhelyezett, biztonsági zárral zárható tolóajtóval, az ajtó lakatszemmel rendelkezzen.

A rácsozás rezgésmentes kialakítású legyen, 100x100 mm-es osztással, és Ø10 mm-es acél rúdanyagból készüljön.

A poggyásztér padlózata teljesen sík kialakítású legyen, ettől való eltérés csak a motor fölötti részen megengedett, max. 150 mm magas lépcsős kialakításban. A padlózat sínrendszerrel, kampós-, hevederes-rögzítésekkel legyen ellátva, a ládák rögzítéséhez.

Az utastéri fűtőtestek sérülés elleni védelmét biztosítani kell, a gyári kialakításon felül külön burkolás szükséges, mely védi a készüléket a rongálódástól, valamint nem okoz sérülést az utasoknak.

Az autóbuszok kerüljenek felszerelésre megkülönböztető jelzéseket adó készülékekkel (villogó kék vagy kék-vörös fényjelzést adó berendezés, sziréna, vagy a váltakozó hangmagasságú hangjelzést adó berendezés) melyek elhelyezése, kialakítása a nyertes ajánlattevővel kerül meghatározásra.

Az autóbusz sebességtartó berendezéssel (tempomattal) rendelkezzen, amely 80 km/h sebesség fölött nem lehet aktiválható, ill. a megkülönböztető jelzések használata le kell, hogy tiltsa a tempomat bekapcsolását és törölnie kell a beállított értéket.

Az autóbusz rendelkezzen legalább ráfutásgátló tempomattal.

Az alábbi fejlett biztonsági rendszerek kerüljenek beépítésre:

- Fejlett vészfékező rendszer (AEBS)
- Sávelhagyásra figyelmeztető rendszer (LDWS)

Tűzjelző, illetve tűzérzékelő berendezés a motortérben és a fűtőkészülék ládatérben. Az érzékelőket piros festéssel vagy piros felirattal kell ellátni.

A padló alatti csomagtérben az autóbusz tartozékeként, könnyen hozzáférhetően kerüljön elhelyezésre egy csendesített kivitelű (60-65 dBA zajszintű), 2 kW teljesítményű aggregátor.

24. A kérelmező kiemelte továbbá, hogy az autóbuszok önhordó vázszerkezetét, futómű felfüggesztéseit, valamint szinte valamennyi fém alapanyagú alkatrészét kérelmező leányvállalata, a Kühne Mezőgazdasági Gépgyár Zrt. gyártotta. A kérelmező által fejlesztett, tervezett és gyártott egyedi alkatrészek gyártási dokumentációját senkinek nem adta ki, azokkal, valamint a kereskedelmi jogosultságokkal kizárólagosan a kérelmező rendelkezik.

A kérelmező a Credobus (Credo) autóbuszok gyártójaként továbbá kizárólagos joggal rendelkezik más piaci szereplők márkaszervizjoggal való felruházására, mely az érdekelt vonatkozásában nem történt meg. Az érdekelt továbbá nem rendelkezik azokkal a feltételekkel, melyek az érintett autóbuszokhoz kapcsolódó szervizműveletek teljes körű, járműspecifikus ellátását lehetővé tennék. Ezek a teljesség igénye nélkül a következők:

a) Diagnosztikai eszközök, szoftverek és licenc jogosultságok, adatbázisok

Az autóbuszok koruknál fogva korszerű, elektronikus vezérlési rendszerekkel vannak felszerelve, amelyek megfelelő működése biztonságkritikus feltétel, továbbá az emissziós teljesítményen keresztül befolyásolják a jogszabályi előírásoknak való megfelelést.

Külön vezérlőelektronikák és szoftverek felelősek többek között az: alacsony feszültségű elektromos rendszer és központi műszeregység (fedélzeti számítógép), motor és a kipufogógáz-utánkezelő rendszer, sebességváltó, retarder, valamint a fékrendszer és az elektronikus színtszabályzás működéséért.

A felsorolt alrendszerek vonatkozásában a kérelmező kizárólagosan rendelkezik:

- az alrendszerek járműspecifikus adatbeállításait tartalmazó szoftverekkel (dataset)
- a beszállítói adatbázisok specifikus részeihez való hozzáféréssel (kapcsolódó eszközök: diagnosztikai hardverek, licencek, szoftver- és hardverkulcsok, stb.) - ezen keresztül pedig egyes, szoftver installálást igénylő alkatrészek (pl. elektronikák) programozásának képességével
- a specifikus beállításokhoz szükséges paraméterekkel és eszközökkel (pl. vészfékasszisztens CAEBSJ és adaptív tempomat CACCI funkciókat biztosító radar kalibrálása)

Az érdekelt a fentiek vonatkozásában nem kért és nem kapott a kérelmezőtől hozzáférést, illetve ajánlatot.

b) Célszerszámok

Az érdekeltnek az autóbuszok szervizműveleteinek teljes körű elvégzése érdekében a szokásos javítóeszközökön túl legalább az alábbi táblázatban felsorolt célszerszámokkal kellene rendelkeznie. A felsorolt tételek közül több eszköz a kérelmezői társaság terméke, illetve olyan termék, melyhez kérelmezőn kívül más gazdasági szereplő nem rendelkezik hozzáféréssel. Az érdekelt ezek vonatkozásában sem kért kérelmezőtől ajánlatot:

Tétel ssz.	Megnevezés	Alkalmazás
1.	Injektor kiszerező célszerszám	Motor
2.	Forgattyústengely mellső szimmering kiszerező	Motor

3.	Forgattyústengely hátsó szimmering kiserelő	Motor
4.	Főtengely mellső szimmering beszerelő	Motor
5.	Főtengely hátsó szimmering beszerelő	Motor
6.	Olajszűrő leszerelő	Motor
7.	Körmös kulcs hátsó kerékagy tengelyvéganyához	Hajtómű és kiegyenlítőmű
8.	Körmös kulcs hátsó kerékcsapágy anyához	Hajtómű és kiegyenlítőmű
9.	Kerékagy megvezető	Hajtómű és kiegyenlítőmű
10.	Körmös kulcs első kerékagyhoz	Mellső futómű

c) Technológia, szaktudás és gyakorlat

Az autóbuszok szervizműveleteinek összetettségére jellemző, hogy a kérelmező gyártmányait mintegy 2.500 darabos volumenben üzemeltető VOLÁNBUSZ Zrt. a hagyományos vonaljáratos, nem kis szériában gyártott autóbuszok beszerzésére vonatkozó egyes közbeszerzési eljárásaiban rendre jelentős képzési követelményeket támaszt az ajánlattevőkkel szemben. Ennek nyomán a járművek karbantartását végző szakmunkások részére aktuálisan személyenként 3x8 órás időtartamban köteles oktatni a kérelmező az autóbuszokkal kapcsolatos alapvető ismereteket, 3 buszonként 1 fővel kalkulálva.

Amennyiben az érdekelt csupán a buszok karbantartásához kapcsolódó alapvető ismeretek oktatását megrendelné a kérelmezőtől, akkor a fenti számítási metodika alapján 240 óra (33 autóbusz/3 fő 10 fő; 10 fő x 24 óra 240 óra) képzést kellene igénybe vennie. A főegységek megbontásával járó, komplex szervizműveletek oktatásának időszükséglete ennek többszöröse lenne.

Ugyanakkor az érdekelt a járművek specifikus karbantartásához szükséges alapvető ismeretek vonatkozásában nem kért és kapott kérelmezőtől ajánlatot. Így ennek költségét nem vehette figyelembe ajánlata összeállításakor, illetve nem rendelkezhet a szükséges járműspecifikus ismeretekkel - sem a karbantartási, sem a javítási műveletek vonatkozásában.

Megjegyezte a kérelmező, hogy az autóbuszok fokozott igénybevételére figyelemmel a megszokott haszonjármű-fényezés helyett az érintett autóbuszokon speciális lakkfényezési (metál) technológiát alkalmazott, mellyel az érdekelt nem rendelkezik.

25. A kérelmező szerint a fentiek alapján a szolgáltatást végző nettó bérköltsége, a szolgáltatáshoz közvetlenül igénybe vett eszközök, berendezések, egyéb segédanyagok költségrésze és kommunikációs és informatikai rendszerek költségei tekintetében az érdekelt adatszolgáltatása hiányos és nem tartalmazza a szükségszerűen kérelmező szakemberei által elvégzendő javítási, karbantartási feladatok költségeit. Így az érdekelt által megajánlott óradíjak a fent hivatkozott körben csupán részben fedik le a közbeszerzés tárgyába tartozó feladatokat, ezért torzítóan alacsonyok és nem összehasonlíthatóak a kérelmező ajánlatában megadott magasabb összegű munkaóra díjakkal. Az ajánlatkérő tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy az érdekelt ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátott. Az érdekelt kihagyott bizonyos felmerülő költségelemeket és indokolásában egyébként sem közölt olyan adatokat, amelyek a jelentős %-os eltéréseket megalapoznák, hiszen a megadott díjakon a szolgáltatást szerződészerűen, valamint a vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek megfelelően a kérelmező szerint nem lehetséges teljesíteni, maga az érdekelt is jóval magasabb munkaóra árakat jelöl meg weboldalán. Az ajánlat ezért nem is összeegyeztethető a gazdasági észszerűség követelményével. A Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz.

A kérelmező szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) és 73. § (2) bekezdését (1. kérelmi elem), amikor nem nyilvánította érvénytelennek az érdekelt ajánlatát annak ellenére,

hogy a közölt információk - a kirívóan magas és a gazdasági észszerűséggel nyilvánvalóan össze nem egyeztethető árkülönbözetre tekintettel - nem indokolhatták megfelelően azt, hogy a szerződés az adott áron ill. költséggel teljesíthető. Továbbá az érdekelt ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján is (2. kérelmi elem), mivel az hiányos, nem tartalmazza az adott közbeszerzés körébe tartozó valamennyi javítási, karbantartási munkát, így nem felel meg az ajánlati felhívásban foglaltaknak. Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdéseit is, mert nem nyilvánította érvénytelennek az érdekelt ajánlatát, hanem nyertes ajánlattevőként jelölte meg.

26. A kérelmező hivatkozott továbbá a Kbt. 44. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakra is, melyek kapcsán előadta, hogy az érdekelt aránytalanul alacsony ár körében benyújtott indokolásában lévő személyi jellegű költségek, anyagjellegű költségek és a tárgyi eszközök értéke az érdekelt mérlegéből és eredménykimutatásából bárki által megismerhetők, így üzleti titokká nyilvánításuk a Kbt. 44. § (2) bekezdésének a) pontjába ütközik.

Az indoklásban felhozott érvelés, mely szerint „a személyi jellegű ráfordítások konkurensok általi részletes ismeretében a BCTC Kft. a munkaerőpiacon is versenyhátrányba kerül” ugyancsak megalapozatlan, mivel ezek az információk a társaság nyilvános kimutatásaiból hozzáférhetők. Az üzleti titokká nyilvánítás lényeges indokaként jelölte meg továbbá az érdekelt az általa bemutatott „árképzési know-how-t, mint a társaság szellemi termékét, amely lehetővé teszi, hogy saját profitabilitásának veszélyeztetése nélkül gyorsan és hatékonyan legyen képes kedvező ajánlatot tenni egy ajánlatkérésre.” Ezen gazdasági ismeretek alapján az érdekelt szerint a konkurens cégek prognosztizálhatják az ajánlati árakat és az érdekelt „saját forrásainak felhasználásával kialakított know-how használatával a konkurens gazdasági társaságok saját működésüket is hatékonyabbá tehetik.”

Az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény 1. § (2) bekezdése szerint „védett ismeret (know-how) az üzleti titoknak minősülő, azonosításra alkalmas módon rögzített, műszaki, gazdasági vagy szervezési ismeret, megoldás, tapasztalat vagy ezek összeállítása.”

A kérelmező előadta, hogy az érdekelt által említett úgynevezett „árképzési know-how” egyrészt nem felel meg a fenti törvényi definíciónak (pl. nem utal az indoklás arra, hogy ez a speciális know-how milyen formában lett azonosításra alkalmas módon rögzítve), másrészt az érdekelt nem rendelkezik ismerettel, tapasztalattal a kérelmező által gyártott autóbuszok szervizelésében, így a speciális „know-how”-ra irányuló indoklása ebből a szempontból sem megalapozott. Know-how-ra hivatkozva továbbá nem alkalmazható olyan árképzés, amely nem felel meg a Kbt. 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek.

A kérelmező szerint az érdekelt a Kbt. 44. § (2) bekezdésébe ütköző módon minősítette üzleti titokká az általa közölt árinformációkat, mivel azok egy része a 44. § (2) bekezdés a) pontjával ellentétben elektronikus nyilvántartásból bárki által elérhető, másrészt a hivatkozott know-how az irányadó törvényi definíciónak nem felel meg és tapasztalat hiányában az érdekelt által hivatkozott speciális és a működés szempontjából hatékony know-how megalapozottan fel sem merülhet. Így az érdekelt ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pontja alapján is érvénytelen, ezért az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését (3. kérelmi elem).

27. A kérelmező az ajánlatkérő észrevételei kapcsán előadta, hogy az ajánlatkérő által hivatkozott 461/2010/EU rendelet (12) bekezdése szerint „a gépjárműágazat utópiacának versenyfeltételei közvetlenül érintik a közbiztonságot is, mivel a nem megfelelően javított járművek vezetése adott esetben nem biztonságos, valamint a közegészséget és a környezetet is, mivel a szén-dioxid és egyéb légszennyező anyagok kibocsátása magasabb lehet azon járműveknél, amelyeket nem tartanak rendszeresen karban.” A rendelet tehát a fenti

szempontokat is figyelembe kívánja venni a szabályozás során és nem célja az, hogy mindenáron biztosítsa a nagyobb versenyt a szerviz- és javítási piacon, akár a közbiztonság, a közegészség és a környezet rováására is.

A kérelmező a szerviztevékenységet oktatással támogatja, engedélyezi és minősíti a szervizeket és felülyeli az autóbuszokba beépülő alkatrészek minőségét, kompatibilitását.

Az érdekelt az érintett közbeszerzés keretében úgy vállalkozik közfeladatot ellátó autóbuszok komplett javítási, karbantartási feladataira, hogy termékspecifikus ismeretekkel nem rendelkezik, a szervizelésre vonatkozó oktatásban sem vett részt, a szervizeléshez szükséges gyártói know-how használatára nem kért és nem kapott hozzájárulást a kérelmezőtől.

28. A kérelmező speciális gyártói know-how-val rendelkezik. Az autóbuszokat a főegységeket gyártó cégekkel szorosán együttműködve, közösen fejleszti saját műszaki tervező csapat bevonásával. A főegységek így általában kifejezetten a termékre specifikáltak, más termékkel nem cserekompatibilisek. A kérelmező által gyártott autóbuszok számtalan egyéni, a kérelmező által kifejlesztett és üzleti titoknak minősülő műszaki megoldást, speciális know-how-t tartalmaznak, melyek felhasználása felételekhez kötött.

Az ajánlatkérő észrevételével ellentétben a kérelmező hivatkozott arra, hogy az ún. „javítástechnológiai felület” a Credo autóbuszokba beépülő, egyedileg specifikált, egyedi rendszerekbe illesztett, adott esetben speciális szoftverekkel rendelkező komponensek, illetve ezek összefüggései vonatkozásában semelyik felsorolt komponensgyártó esetén nem áll rendelkezésre.

A kérelmező bemutatta egy főegység, a motor beépítési folyamatát, mely költséges és időigényes folyamat elvégzése nélkül a motor és kiegészítői (kipufogógáz-utánkezelő egység) Credo autóbuszba nem épülhetnének be, és a motorgyártó nem vállalna felelősséget az emissziós követelmények teljesítéséért. A létrejövő fizikai és szellemi termék a motor járműspecifikus beépülése, amely nyilvánvalóan teljesen egyedi, és azzal kizárólag a kérelmező rendelkezik. Megjegyezte, hogy a fenti folyamat motorgyártó oldalán felmerülő fejlesztési költségeit a kérelmező viselte, így a motorbeépítés szinte valamennyi műszaki terve, a keletkezett technikai dokumentációk és szoftverek a kérelmező szellemi tulajdonát képezik. A fentihez hasonló folyamatot többek között a fedélzeti elektronika, sebességváltó, fékrendszer, szintszabályzó rendszer, stb. esetén is el kellett végeznie a kérelmezőnek, költségeit pedig viselnie kellett.

Megemlítette, hogy a „Credo autóbusz alkatrészek beszerzése” tárgyú közbeszerzési eljárás nyomán a VOLÁNBUSZ Zrt-vel 2023. január 25. napján létrejött 4 adásvételi keretszerződésben összesen 1910 féle alkatrész szállítására szóló megállapodást kötött. Ezeknek az alkatrészeknek mintegy 20 %-a kérelmező saját gyártmánya, további mintegy 20 %-a pedig olyan egyedi alkatrész, melynek gyártási dokumentációival, szerszámaival (gyártóeszközök, sablonok, stb.), kereskedelmi jogaival kizárólagosan kérelmező rendelkezik. Miután ezen alkatrészeknek nincs kialakult piaca (utángyártott alternatívája), az érdekeltnek pedig az eredeti pótalkatrészek döntő részéhez nincs hozzáférése, kérelmező álláspontja szerint a szerződés megkötése esetén az autóbuszok alkatrészellátása nem lenne biztosított.

A felsorolt alkatrészek körének kiterjedtségét a következő, teljesség igénye nélkül készült felsorolással kívánta a kérelmező érzékeltetni:

- Vázszerkezet: a kérelmező által fejlesztett vázszerkezet vásárolt önjáró alvázegység helyett ún. önhordó konstrukciójú, tehát teljes egészében kérelmező fejlesztése és gyártmánya. A 7 nagyobb szerkezeti egységből felépülő, egyedi burkolatrendszerrel ellátott váz alkatrészei semelyik más gyártó termékével nem kompatibilisek.

- Motor: csak a motorbeépítéshez, valamint a motor üzemanyag-ellátásához és hűtéséhez közel 100 saját fejlesztésű alkatrészt gyárt kérelmező, többek között: motortartó konzolok,

hővédő lemezek, szíjtárcsák, kipufogócsövek, forrasztott vízcsövek, termosztát, kiegyenlítőtartály, ventilátor palást, speciális csatlakozó elemek, egyedi tartók

- Futóművek és kormányzás: a futómű-felfüggesztések kérelmező saját termékei, e körben kérelmező állítja elő többek között: mellső kerékfelfüggesztés (összeállítás), hátsó szerelt C-tartó (jobb/bal, összeállítás), hátsó szerelt kikötőrúd (összeállítás), légrugók bizonyos komponensei, kormányzás bizonyos komponensei

- Alacsonyfeszültségű elektromos rendszer és központi műszeregység (fedélzeti számítógép) szellemi tulajdonjogok: rendszertervek és specifikációk, kábelkötegek rajzai, járműspecifikus adatbeállításokat tartalmazó szoftverek (dataset)

saját gyártású termékek: csúszópanel, első biztosítéktábla, hátsó biztosítéktábla, különböző tartók, konzolok

- Utasajtók: a kérelmező által gyártott autóbuszokhoz fejlesztett, típusspecifikus termékek, melyek kizárólagos kereskedelmi jogaival rendelkezik kérelmező

- Belső műanyag burkolatok

- Pedálpanel

- Mellső fűtésszekrény („front box”)

- Saját szellemi termékeink továbbá a teljesség igénye nélkül: hűtőrendszer, üzemanyag-ellátó rendszer, szervócsövezés, gerincvízcsövezés, fékcsövezés

A kérelmező előadta, hogy az ajánlatkérő hivatkozása szerint a kérelmező nem tett olyan kitétel az autóbuszok átadásakor, hogy bizonyos karbantartási és javítási feladatok kizárólag a gyártó bevonásával lennének végezhetőek. Az autóbuszok értékesítésekor átadott műszaki dokumentációból azonban ezek az információk levezethetők.

A kérelmező előadta, hogy az ajánlatkérő észrevételében megerősítette, hogy az ajánlati ár alszempontjai vonatkozásában a maximálisan elfogadható összeget az érdekelt indikatív ajánlatát figyelembe véve határozta meg. A kérelmező szerint az érdekelt által adott 50% körüli árkedvezmény nem tekinthető „reális kedvezménynek”. Az ilyen jelentős mértékű kedvezmény piaci viszonyok között szokatlan és indokolhatatlan.

29. A kérelmező a jogorvoslati eljárás során tartott tárgyaláson rögzítette, hogy a tárgyban autóbuszok javítása, karbantartása vonatkozásában kizárólagossága a Kezelési-karbantartási utasításból vezethető le, a 73. oldalon szerepel, hogy „Az autóbuszokat csak a Kravtex Kft., vagy az általa feljogosított szervizműhely javíthatja.” Ebből következik az, hogy csak olyan szervizek javíthatják tárgyban autóbuszokat, akik megkeresték a kérelmezőt és oktatáson vettek részt és a kérelmezővel megállapodtak. Az érdekelt azonban nem kereste meg a kérelmezőt, így ebből az következik, hogy az ajánlatában és az ajánlati árában nem mérte fel jól a szükséges műszaki tartalmat a közbeszerzés tárgyára vonatkozóan és ezért ajánlott indokolatlanul alacsony árat. Kiemelte a kérelmező a Kezelési-karbantartási utasítás 62. oldalán a szélvédőcserére vonatkozó rendelkezéseket, ahol szintén szerepeltetésre került, hogy ezen munkánál meg kell keresni a kérelmezőt, mert a radar kalibrálását csak a kérelmezőn keresztül tudja elvégezni az ajánlattevő. A kérelmező előadta, hogy pl. szélvédőcsere esetén a szélvédőn van egy kameraszenzor, ami szélvédőcsere esetén a kamera visszarakásakor kalibrálásra szorul, amihez speciális szoftver kell, ezzel csak a kérelmező rendelkezik, más szerviz nem. Ilyen pl. a radarnak a megsérülése is, melynél ugyanígy csere esetén kalibrációra van szükség, ami szintén speciális szoftverrel történik. A kérelmező rögzítette, hogy a Bosch vagy Continental diagnosztikai szoftvert be lehet szerezni a piacon, azonban azzal a javítási feladatokat tárgyban autóbuszokon nem lehet elvégezni, pl. a műszerfal cseréje esetén szoftver hiányában nem lehet az új, másik műszerfalat beépíteni, ugyanilyen a motorelektronika cseréje is, hogy hiába van meg a hardver eszköz, szoftver nélkül nem lehet kicserélni. Tehát a kérelmező nélkül nem lehet ezen javítási feladatokat elvégezni.

A kérelmező kiemelte az észrevételében rögzített specialitásokat is, ott azokat a feladatokat ismertette, amiket kifejezetten a kérelmezőn keresztül lehet elvégezni, valamint a saját gyártású alkatrészeket is ismertette az észrevételében.

A kérelmező előadta, hogy a garanciális időn túli javítás tárgyban autóbuszok esetében úgy történik, hogy a szervizek felveszik a kérelmezővel a kapcsolatot, oktatásban részesülnek és a szervizek megkapják a know-howt, hozzáférést kapnak ahhoz, hogy ezen típusú autóbuszokat szervizelhessék és javíthassák. 30 ilyen szerviz van, aki rendelkezik jogosultsággal.

A kérelmező megjegyezte, hogy a Kezelési-karbantartási utasítás 1. oldalán rögzítésre került, hogy az utasítás a kérelmező szellemi terméke, közzététele tilos, kizárólag a kérelmező engedélyével tehető közzé.

Rögzítette a kérelmező, hogy a tárgyban közbeszerzési eljárásban lévő másik ajánlattevő, a Kutibus Kft. megkereste a kérelmezőt. A kérelmező azért nem támadta meg a közbeszerzési eljárást már a felhívás és a dokumentáció megjelenésekor, mert úgy gondolta, hogy az ajánlattételig az érdekelt jelentkezni fog a kérelmezőnél.

A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlatkérővel létrejött tárgyban autóbuszok szállítására vonatkozó szerződés 5 éves időszakra vonatkozott, azonban az 5 éves időszakot követően is fennáll a Kezelési-karbantartási utasításból következő kizárólagosság, miszerint az autóbuszokat csak a Kravtex Kft., vagy az általa feljogosított szerviz műhely javíthatja.

30. A kérelmező az érdekelt észrevételei kapcsán előadta, hogy az érdekelt által hivatkozott közbeszerzési eljárás sem tárgyában, sem volumenében nem összehasonlítható jelen jogorvoslati eljárás tárgyát képező közbeszerzési eljárással, így az a reális piaci ár bemutatására nem alkalmas.

Előadta, hogy a speciális gyártói know-how megszerzéséhez és hasznosításához a jogosult, a kérelmező engedélye szükséges. Az érdekelt a hasznosításhoz nem kért engedélyt és nem jogosult (és a speciális szerszámokra tekintettel jórészt nem is képes) arra, hogy némi „karosszerialakatos” munkával a kérelmező által fejlesztett és gyártott alkatrészeket pótoljon. A kérelmező által fejlesztett, tervezett és gyártott egyedi alkatrészek gyártási dokumentációit senkinek nem adta ki, azokkal, valamint a kereskedelmi jogosultságokkal kizárólagosan rendelkezik a kérelmező.

Hangsúlyozta, hogy az érdekelt által hivatkozott EU 2016/679 rendelet 6. cikke nem vonatkozik a jelen esetre, miszerint a kérelmező köteles lenne szabaddá tenni a szoftverét. A kérelmező know-howja üzleti titkot képez, az ehhez való hozzáférést engedélyhez kötheti. Ez nem versenykorlátozó. A kérelmező mindenképpen ellenőrizni szeretné tárgyban autóbuszok javításának minőségét, ehhez érdeke fűződik és ezt kötheti engedélyekhez, amit nem tiltanak a jogszabályok.

Az ajánlatkérő észrevétele

31. Az ajánlatkérő észrevételében kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását. Rögzítette, hogy fenntartja az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában foglaltakat.

32. Előadta, hogy a tárgyban, ajánlatkérő tulajdonát képező CREDO OPTINELL típusú autóbuszok gyártója a kérelmező volt. Az autóbuszok szállítására vonatkozó szerződésben és az autóbuszokkal átadott dokumentumokban nem került kikötésre arra vonatkozó előírás, hogy az autóbuszok szervizelését kizárólag a gyártó által kiadott engedély vagy minősítés birtokában végezhetné más szervíz.

Az autóbuszok átadásakor a gyártó nem tett olyan kitéltet sem, hogy bizonyos karbantartási és javítási feladatok kizárólag a gyártó bevonásával lennének végezhetőek.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló 461/2010/EU rendelet (2010. május 27.), az Európai Unió alkotja a gépjármű forgalmazási és szerviz megállapodásokra vonatkozó jogi szabályozás keretét. A rendelet a gépjárművek értékesítés utáni piacára vonatkozó fontos szabályozásokat is tartalmaz, célja, hogy nagyobb versenyt hozzon létre a szerviz- és javítási piacon és az alkatrész értékesítés piacán egyaránt. A Bizottság ezzel a fogyasztó jogát igyekszik védeni, hogy járműve karbantartását, szervizelését és javítását az általa választott műhelyben intézhesse, a piaci verseny által kialakult árakon. A rendeletben foglaltak alapján az új gépjárművek értékesítési feltételei nem használhatók fel az értékesítés utáni piaci verseny befolyásolására.

A fentiek alapján az ajánlatkérő tulajdonát képező CREDO OPTINELL típusú autóbuszok szervizelésére vonatkozóan a gyártótól nincs szükség sem engedélyre, sem minősítésre.

33. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban, a III.1.3) pontjában alkalmassági minimumkövetelményként előírta, hogy „M1.) Ajánlattevő alkalmatlan, ha nem rendelkezik az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított 3 évben (36 hónapban) szerződésszerűen teljesített, összesen legalább 10 db, az 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet szerinti M3 kategóriás autóbusz javítására és/vagy karbantartására vonatkozó referenciával.

Az előírt referencia követelmény több szerződéssel is teljesíthető.”

Az eljárást megindító felhívás megjelenését követően, amennyiben a kérelmező álláspontja szerint a szerződés teljesítéséhez egyéb követelménynek is meg kellene felelni (gyártói engedély, stb.), a közbeszerzési dokumentumok nem megfelelően tartalmazták a szerződés teljesíthetőségének feltételeit, a Kbt. előírásai szerint kiegészítő tájékoztatást, előzetes vitarendezést vagy jogorvoslati eljárást kezdeményezhetett volna. A kérelmező a közbeszerzési dokumentumokkal kapcsolatban azonban kifogást nem emelt.

34. Az ajánlatkérő rögzítette továbbá, hogy a Kravtex-Kühne csoport által gyártott Credo autóbuszok a következő fő egységekből állnak össze: Motor: FPT (Fiat csop.), Váltó: ZF, Tengelyek: Rába, Kormánymű: RBL (MAN csop.), Fék: Wabco. Ezen gazdasági szereplők mind publikus alkatrész-értékesítési, illetve javítástechnológiai felülettel rendelkeznek. A Kravtex-Kühne csoporthoz legfeljebb annyiban kötődnek, hogy engedélyt kaphattak a termékeik gyártósori beépítésére. Az ajánlatkérőnek nincs tudomása „a gyártó bevonása nélkül el nem végezhető javítás”-ról, illetve „kizárólag a kérelmezőtől beszerezhető alkatrészek”-ről, továbbá nem tisztázott, hogy az autóbuszok szervizelését végző gazdasági szereplőnek bármilyen formában együtt kellene működnie a gyártóval.

Az érdekelt a közbeszerzési dokumentumokban előírt valamennyi követelménynek megfelelt, így a kérelmező azon kijelentése, hogy az érdekelt nem készült fel a közbeszerzési eljárás nyomán megkötendő szerződés teljesítésére, nem helytálló.

35. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás becsült értékének megállapításához indikatív ajánlatokat kért be. Az érdekelt által az eljárás előkészítési szakaszában benyújtott indikatív ajánlata a mindenki által hozzáférhető (interneten meghirdetett) árat tartalmazta, amelyből reális kedvezményt biztosított az ajánlattétel során. Az eljárásban szintén ajánlatot benyújtó Kutibus Kft. az érintett alszemponatok tekintetében 900 nettó Ft/óra, illetve 2400 nettó Ft/óra összegekkel alacsonyabb indikatív ajánlatot adott, azonban az ajánlati árat már az ajánlati felhívásban megengedett maximumhoz igazította. Szakmai tapasztalatok alapján az indikatív ajánlata van a realitásokhoz közelebb, ajánlati áraik torzítják a képet.

A jogorvoslati kérelemben példaként felhozott Volánbusz Zrt. elzárkózott az indikatív ajánlat nyújtásától.

A kérelmező ajánlati ára a szakmai tapasztalatok alapján alapvetően a "gyári/márka" szervizek díja a "márkafüggetlen" szervizek alacsonyabb díjaihoz képest.

A kérelmező kijelentése – mely szerint az autóbuszok javítása nem végezhető el a megajánlott munkaóra árakon – feltételezésen alapul. A jármű specifikus ismeretek túlértékelése jellemző gyártói tulajdonság. Amennyiben bármilyen speciális ismeretre, szerszámra, eszközre szükség lenne az autóbuszok javításához, az ajánlatkérő által alkalmassági követelményként előírásra került volna az eljárást megindító felhívásban.

A műszaki leírás részét képezik az autóbuszokra vonatkozó alábbi dokumentumok:

- műszaki specifikáció
- kezelési és karbantartási utasítás
- karbantartási és szervíztervezet klímaberendezésekhez
- égőfej karbantartási utasítás
- automata sebességváltó kezelési és karbantartási utasítás
- motorfüggetlen vízmelegítő készülék leírás, karbantartási terv

A műszaki leírás dokumentumai tartalmazzák az autóbuszra vonatkozó feladatokat, amely alapján megállapítható, hogy speciális, gyártói engedélyre, közreműködésre nincs szükség a szerződés teljesítéséhez.

Az érdekelt széles járműipari szolgáltatási körrel, erős infrastruktúrával, komoly tapasztalattal rendelkezik. Megfelelően igazolta, hogy az ajánlatkérő által előírt alkalmassági követelményeknek megfelel, a szerződés teljesítésére alkalmas.

Az ajánlatkérő nem írta elő, hogy a szerződés teljesítését márkaszerviznek kell végeznie, ennek alapján jelen eljárásban nem releváns, hogy márkaszerviz joggal való felruházásra kizárólag a kérelmező jogosult.

Az érdekelt által benyújtott indokolás alapján megállapításra került, hogy ajánlata nem tartalmaz aránytalanul alacsony összeget a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel, a szerződés az adott áron teljesíthető.

36. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a Kbt. 72. §-a szerint indokolást kért az érdekelttől, aki által benyújtott indokolás alapján megállapítást nyert, hogy az érdekelt az indokolás kérdésben foglaltaknak megfelelően adta meg a kért információkat. Az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátott, a számítási metodika megfelelő, logikus felépítésű, reálisan tükrözi az eredmény számítását. A megadott információk alapján ajánlatkérő nem látta szükségét további kiegészítő indokolás kérésnek. Az érdekelt ajánlata nem tartalmaz aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást, a rendelkezésre álló információk alapján a szerződés teljesítésére alkalmas.

A kérelmező álláspontjával szemben az érdekelt ajánlata nem hiányos, tartalmazza az adott közbeszerzés körébe tartozó valamennyi javítási, karbantartási munkát, amit az ajánlatkérő előírt és az előírt dokumentumok, igazolások benyújtásra kerültek.

37. Az ajánlatkérő az érdekelt indokolásának üzleti titokká nyilvánítása kapcsán előadta, hogy a hiánypótlási felhívásra benyújtotta az érdekelt az üzleti titokká nyilvánításra vonatkozó indokolását, melyben foglaltak alapján megállapítást nyert, az érdekelt részletesen alátámasztotta, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet.

A kérelmező arra hivatkozik, hogy az üzleti titokká nyilvánított adatok az érdekelt mérlegéből és eredménykimutatásából bárki által megismerhetők. Az érdekelt árindokolásában kifejezetten az adott munkára megadott ár (jelen esetben órabérek) megmagyarázása a cél, illetve annak bemutatása, hogy ajánlattevő hogyan tudja elvégezni profitábilisan a feladatot a munkavállalóinak kifizetett bérek, és a felmerülő fajlagos anyagi és üzemeltetési költségei mellett. Ezen adatok üzleti titokká nyilvánítása teljesen jogszerű, melyet az üzleti titokká

nyilvánítás indokolásában be is mutatott. A kérelmező által hivatkozott „nyilvánosan elérhető” mérleg és eredménykimutatás az ajánlattevő egy egész évre vonatkozó adatait tartalmazza mind személyi, mind anyagi jellegű ráfordítások, költségek tekintetében, amelyből az indokolásban szereplő egyes költségelemek nem olvashatók ki.

38. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tartott tárgyaláson kiemelte, hogy nincs információja arra vonatkozóan, hogy a garanciális időszakon túlmenően a kérelmező kizárólagosan végezhetné csak a szervizelési munkákat, vagy az ő engedélyével lehet ezen feladatokat végezni. A Kezelési-karbantartási utasításban szereplő mondat az kizárólag a garanciális időtartamra vonatkozik, az idő alatt az ajánlatkérő a kérelmezővel szervizelte a tárgybani autóbuszait.

Hangsúlyozta az ajánlatkérő, hogy a műszaki leírásban, szerződéstervezetben konkrétan meghatározta a feladatokat, amit az ajánlattevőnek el kell végeznie, e körben sem a közbeszerzési eljárás során nem merült fel a kérelmező részéről észrevételként a javítás-karbantartás kapcsán a kizárólagosság, sem pedig az előzetes piaci konzultáció alatt nem érkezett jelzés a kérelmező részéről, hogy kizárólagosság állna fenn és csak a kérelmező engedélyével végezhető bizonyos javítási, karbantartási munkák. Az ajánlattevők ajánlatukban vállalták mind az alkatrészek beszerzését, mind a javítási feladatok elvégzését, amiket a műszaki leírás és a szerződés tervezet tartalmazott, így az ajánlatkérőnek további ellenőrzési feladata nem volt e körben, hanem ezeket elfogadta.

Az ajánlatkérő rögzítette, hogy már az autóbuszok beszerzésekor, megvásárlásakor sem volt az a célja az ajánlatkérőnek, hogy a garanciális idő letelte után kizárólagosan egy céghez kötődjen a karbantartási, szervizelési feladatok elvégzése. Az autóbuszok beszerzésére vonatkozó szerződésben is az került rögzítésre, hogy 5 éves garanciális időtartamra vonatkozóan szervízcsomagot vett az ajánlatkérő a buszokkal együtt, ezen időszak alatt a kérelmező látta el a szervizelési feladatokat, de a garanciális időtartam, 5 év leteltét követő időszakra vonatkozóan a szerződés nem rögzített semmiféle kizárólagos jogot, vagy specialitást a kérelmező részére.

Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy a kérelmező kizárólagos joga, ha fennállna, az bizonyítható lenne, az ajánlatkérő rendelkezésére is állna valamiféle okirat, ami kötné az ajánlatkérőt is. Jelen esetben az érdekelt érvényes ajánlatára nincs kihatással mindezen kérelmezői hivatkozások, mivel az ajánlatkérői előírásoknak megfelel az érdekelt ajánlata, tehát így az ajánlatkérőnek nincs lehetősége arra, hogy az érdekelt ajánlatának az érvényességét megváltoztassa.

A részvételi szándékát jelzett érdekelt észrevétele

39. Az érdekelt kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását.

40. Előadta, hogy megfelelő szakmai gyakorlattal és végzettséggel rendelkező munkatársakat alkalmaz, és a referencianyilatkozatában is igazolta, hogy tapasztalt az autóbuszok karbantartásában és javításában, így a javítási feladatok műszaki tartalmát nem értékelte alul. Megjegyezte, hogy az elvárt mennyiségű autóbusz javításáról és karbantartásáról szóló referenciát kevesebb, mint 8 hónapos időszak alatt teljesítette. Az érdekelt hangsúlyozta, hogy a honlapján feltüntetett árak azokra az esetekre vonatkoznak, ahol a hosszú távú költségeket nem lehet kiszámítani, több éves hatályú, homogén típusra szóló keretszerződéssel csökkenteni.

Megjegyezte, hogy egy másik tárgyi eljárással megegyező tárgyú közbeszerzési eljárásban 2022. június 02-án 3,5t feletti gk. karosszéria javítása, fényezése és 3,5t feletti gk., pótkocsik javítása részekben egy ajánlattevő, aki nyertes lett 6.900 Ft karosszerialakatos óradíjat, 6.900

Ft fényező óradíjat, és 6.900 Ft nettó (javítási) rezsióradíjat ajánlott meg. Ehhez képest az érdekelt ajánlata csaknem 16%-kal magasabb. Ugyanezen eljárásban egy másik ajánlattevő 4.990 Ft nettó (javítási) rezsióradíjat ajánlott meg.

Az érdekelt előadta, hogy tipikusan a fém alapanyagú, a tárgyi típus esetében a Kühne Mezőgazdasági Gépgyár Zrt. által gyártott gépjárműalkatrészek javítására szakosodott szakember a karosszerialakatos, aki szakképesítéssel rendelkezik arra, hogy a vonatkozó jogszabályok adta kereteken belül a fém alapanyagú gépjárműalkatrészeket javítsa, nevezett karosszerialakatos óradíját az eljárásban az érdekelt megajánlotta.

41. Az érdekelt hangsúlyozta, hogy tárgyi közbeszerzési eljárásban nem volt követelmény, hogy az ajánlattevők márkaszerviz jogosultsággal rendelkezzenek, hiszen a járművek, mint azt az eljárás címe is mutatja, a garanciális időszakon túl vannak, így rendkívül versenykorlátozó, árfelhajtó hatású előírás lett volna a márkaszervizi előírás. Mind az Európai Unió, mind Magyarország kis- és középvállalkozások előremozdítására, a monopolhelyzetek felszámolására való törekvésével szemben áll egy ilyen előírás alkalmazása. Véleményünk szerint a független szervizek versenyképessége garantálja az árversenyt, és a közpénzek felelős felhasználását a szektorban.

Megjegyezte továbbá az érdekelt, hogy rendelkezik annyi típusismerettel, hogy a tárgyi autóbuszok felsorolt biztonságkritikus, illetve emissziós teljesítményét befolyásoló főegységeit és egységeit a gyártó ugyanarról az első beszállítói piacról szerezte be, mint az összes többi hasonló méretkategóriájú autóbust gyártó európai társaság. Ennek megfelelően az érdekelt rendelkezik többek között a motor, a váltó, a retarder, a hajtott futómű, a kormánymű, a fékrendszer, a vezetéstámogató rendszerek szereléséhez szükséges ismeretekkel, célszerszámokkal, szoftverekkel, továbbá amennyiben ezek mégis hiányoznak, azokat járműipari első beszállító partnerei révén be tudja szerezni. A tárgyi autóbusz, mint gyártmány tehát hiába kisszeriás, az nagyszériás, évi többszáz-többtízezer darabos, gyártmányokon, márkákon átívelő szériában gyártott egységekből épül fel.

Előadta továbbá, hogy az érdekelt tapasztalt személygépjárművek fényezésének technológiájában is, ahol a hivatkozott "speciális" lakkfényezési technológia egyáltalán nem speciális, hanem széles körben elterjedt, így az érdekelt rendelkezik ilyen technológiával, és a legtöbb haszonjármű-javítóval ellentétben érdemi tapasztalata is van vele.

Az érdekelt rögzítette, hogy tisztában van vele, hogy egyes részfeladatok vonatkozásában a szerződés teljesítése az átlagosnál magasabb kompetenciaszintet kíván, ugyanakkor egyrésztől ezzel rendelkezik és ezzel számolt, másrésztől pedig nem tartja azt a közpénzek felelős felhasználásával összeegyeztethető gyakorlatnak, hogy a közbeszerzési eljárás korlátozódjon a minden bizonnyal minden piaci szereplőnél kompetensebb, ámde magas költségszinten szolgáltató eredeti gyártóra, illetve a közbeszerzés egészét a potenciálisan legmagasabb költségű, adott esetben fel sem merülő, egyetlen eleméhez árazó stratégiára.

42. Az érdekelt ajánlata a közbeszerzési dokumentációban foglaltaknak megfelel, a szerződéstervezet és a mellékelt egyéb karbantartási dokumentációk ismeretében készült, így teljeskörű.

Az érdekelt mérlege és eredménykimutatása a hatályos jogszabályok alapján megismerhető, annak az érdekelt által ismert részletességű bontása, és a különböző tevékenységeihez való hozzárendelése a konkurensok számára nem elvégezhető, így a benyújtott árindokolás üzleti titoknak minősül.

43. Az érdekelt a jogorvoslati eljárás során tartott tárgyaláson kiemelte, hogy az ajánlata megfelel a tárgybani közbeszerzési eljárásban előírt szakmai, műszaki feltételeknek, rendelkezik olyan szervizzel, amely maximálisan el tudja végezni az ajánlatkérő által előírt

feladatokat, rendelkezik megfelelő eszközökkel, az alkatrészeket be tudja szerezni. Hangsúlyozta, hogy az alkarészek széles körben elérhetőek, nem áll fenn az, hogy ezek kizárólag a kérelmezőtől vásárolhatók meg és sok alkatrész esetén van utángyártott alkatrész is, nem tud olyan alkatrésztől, ami beszerezhetetlen lenne és kizárólagosan csak a kérelmezőnek állna rendelkezésére. A diagnosztikai szoftver is rendelkezésre áll a piacon, nem szükséges az a fajta speciális szoftver, amire a kérelmező hivatkozik. A Bosch vagy Continental szoftverek is rendelkezésre állnak és engedélyekkel rendelkeznek a javítási-karbantartási feladatok elvégzésére.

Az érdekelt hangsúlyozta továbbá, hogy a tárgyban közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő kiírását kell figyelembe fenni, milyen műszaki előírások voltak, milyen feladatokat kell elvégezni. Erre vonatkozóan nyújtotta be az érdekelt az ajánlatát és az ajánlata megfelel a kiírásnak. A közbeszerzési eljárás feltételei adottak, az érdekelt ajánlatának érvényességére nincsenek kihatással a kérelmező által hivatkozottak. A jótállás utáni időszakra vonatkozó kizárólagos javítás a versenyt is korlátozná, ha ilyen körülmény fennállna.

Hivatkozott az érdekelt az információs szabadságra vonatkozó EU 2016/679 rendelet 6. cikkére, amely alapján az érdekelt szerint nem korlátozható bizonyos információk elérése a kérelmező részéről. Álláspontja szerint ilyen egyoldalú kikötéseket, korlátozásokat nem tehet a kérelmező és más sem, ezek nagyon torzítanak a versenyt, nagyobb gyártóknál sincsenek ilyen jellegű kikötések, maximum a garanciális időtartamra vonatkozóan. Ilyen jellegű egyoldalú fenntartások nem elfogadhatóak és nem bírnak jelentőséggel.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

44. Az ajánlatkérő tárgyban közbeszerzési eljárását a 2022. október 26. napján feladott hirdetménnyel indította meg, így a jogorvoslati eljárásban az akkor hatályos Kbt. szabályai alkalmazandók.

45. Az érdekelt a közbeszerzési eljárásban az aránytalanul alacsony ár vonatkozásában benyújtott indokolását üzleti titokká nyilvánította. Mivel a jogorvoslati kérelem tárgya egyrészt az érdekelt indokolásának elfogadhatósága és érvényességének vizsgálata az aránytalanul alacsony ajánlati ár tekintetében, melynek megítélése az üzleti titokként kezelni kért indokolás vizsgálatán alapul, erre tekintettel a Döntőbizottság határozatában nem szerepelnek az indokolásban szereplő adatok.

A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 27. § (2) bekezdés szerint a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok és törvény által védett egyéb adat (a továbbiakban együtt: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és e védett adatok törvényben meghatározott védelme a hatóság eljárásában is biztosított legyen.

46. A Döntőbizottság tárgyban ügyben azt vizsgálta meg a jogorvoslati kérelem alapján, hogy a nyertesként megjelölt érdekelt ajánlatát az ajánlatkérő jogsértő módon jelölte-e meg érvényes ajánlatként, érvénytelennek minősül-e a kérelmező által hivatkozott okokból kifolyólag.

47. A Döntőbizottság e körben a döntése meghozatala során az alábbi rendelkezésekre volt alapvetően figyelemmel.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelését ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1) - (4) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint:

(1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

A Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint:

(11) A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van.

48. A kérelmező a jogorvoslati kérelmében kifejtettek alapján hivatkozott arra, hogy az érdekelt ajánlata érvénytelen egyrészt a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján, mert aránytalanul alacsony az érdekelt által megajánlott ajánlati ára az 1-3. értékelési alszempontra tekintetében és indokolásában közölt adatok nem indokolhatták, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető (1. kérelmi elem), továbbá megjelölte, hogy az érdekelt ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján is, mert az érdekelt ajánlata nem felelt meg az ajánlati felhívásban és közbeszerzési dokumentumokban foglaltaknak, nem tartalmazta valamennyi javítási, karbantartási munkát (2. kérelmi elem).

49. A Döntőbizottság az érdekelt ajánlatának vizsgálatát megelőzően rögzíti, hogy a Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérőnek a bírálat során meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlat megfelel-e az ajánlati felhívásban, közbeszerzési dokumentumokban foglaltaknak. Az ajánlattételi határidő lejártát követően az ajánlati felhívásban és közbeszerzési dokumentumokban foglaltak körében beáll a kötöttség, az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van (Kbt. 81. § (11) bekezdése). Az ajánlatkérő részére is irányadó az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban előírtak, a bírálat során az azokban rögzítetteket követelheti meg az ajánlattevőtől. Abban az esetben nyilváníthatja érvénytelenné az ajánlatot, ha az nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek.

A bírálat során az ajánlatkérő elvégzi a Kbt. 72. §-ban rögzített bírálati cselekményeket, vagyis ha az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy annak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme aránytalanul alacsony összeget tartalmaz köteles az ajánlatkérő indokolást kérni az ajánlattevőtől. Az ajánlatkérőnek az indokolás kérése kötelessége a Kbt. előírása szerint, önmagában az aránytalanul alacsony ár megajánlása az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását nem alapozhatja meg, hanem ilyen esetben az ajánlati ár tartalmát megalapozó adatokat, indokolást kell kérnie az ajánlatkérőnek és az indokolásban foglalt adatok alapján kell megítélnie a szerződés teljesíthetőségét.

50. Tárgybani ügyben az ajánlatkérő aránytalanul alacsonynak minősítette az érdekelt ajánlati árának 1-3. értékelési alszempontra adott (Mechanikus javítás és karbantartás, Elektronikai rendszerek javítás, Karosszéria és fényezés javítás nettó óradíj) megajánlását. A kérelmező ezzel egyetértett, jogorvoslati kérelmében kifejtette, hogy az érdekelt által ezen alszempontra megajánlott érdekelti árak aránytalanul alacsonyak. A kérelmező által hivatkozott óradíjak (Volánbusz Zrt., KSH tájékoztatója) az érdekelt által megajánlott óradíjak aránytalanul alacsony voltának megítéléséhez szolgálnak viszonyítási alapul, az aránytalanul alacsony ár teljesíthetőségét már az indokolás alapján kell megítélni.

Az ajánlatkérő az érdekelt által az 1-3. értékelési alszempontra tett megajánlások tekintetében indokolást kért az érdekelttől a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Az ajánlatkérő indokolásadásra való felhívásában részletesen megjelölte, hogy az ajánlattevőtől milyen részletességű, milyen árelemekre kiterjedő indokolást vár el. Az érdekelt a felhívásnak

megfelelően részletesen bemutatta az ajánlati ár 1-3. értékelési alszempontjára adott megajánlását alkotó egyes költségtételeket, azok mértékét. Ezen adatokat számításokkal és szövegesen is indokolta.

Az ajánlatkérő az érdekelt indokolását elfogadta, mert „az indokolás kéérésben foglaltaknak megfelelően adta meg a kért információkat. Az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátott, a számítási metodika megfelelő, logikus felépítésű, reálisan tükrözi az eredmény számítást. A megadott információk alapján ajánlatkérő nem látta szükségét további kiegészítő indokolás kéérésnek.”

51. A kérelmező ezen ajánlatkérői döntés jogszerűségét vitatta. A Döntőbizottság megvizsgálta az érdekelt által az aránytalanul alacsony ajánlati ár, az 1-3. értékelési alszempontra adott megajánlásokra vonatkozó indokolását.

A vizsgálata során a Döntőbizottság megállapította, hogy az érdekelt indokolásában részletesen bemutatta az ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, az azokat alkotó egyes költségtételeket, azok mértékét, számítással és szöveges magyarázattal alátámasztva. Az érdekelt indokolása kiterjedt az ajánlatkérő indoklására vonatkozó felhívásában kért árelemek ismertetésére is. Az érdekelt így megadott minden olyan tény, adatot, kalkulációt, amely alapján az ajánlatkérő döntést hozhatott az ajánlati ár megalapozottságáról. Az indokolás objektív volt, elfogadhatósága körében nem merült fel kétség, ezért további kiegészítő indokolás kéérés nem volt indokolt. Az érdekelti indokolás alapján nem volt megállapítható, hogy az érdekelt alulértékelte volna a tárgyban javítási feladatok műszaki tartalmát.

A Döntőbizottság ezért osztotta az ajánlatkérő álláspontját, hogy az érdekelt indokolásában foglaltakkal alátámasztotta az aránytalanul alacsony megajánlását, annak teljesíthetőségét. Így nem állt fenn a Kbt. 72. § (3) bekezdésében rögzített követelmény, miszerint az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Az érdekelt ajánlata mindezek alapján nem tartalmazott aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást, így a Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenség nem áll fenn ajánlata tekintetében.

52. A kérelmező megjelölte, hogy az érdekelt ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján is, mert ajánlata nem felelt meg az ajánlati felhívásban és közbeszerzési dokumentumokban foglaltaknak, mivel ajánlata nem tartalmazta valamennyi javítási, karbantartási munkát.

A Döntőbizottság az érdekelt ajánlatának vizsgálata során nem talált arra utaló adatot vagy tartalmat, amiből az a következtetés vonható le, hogy az érdekelt ajánlata hiányos lenne, nem tartalmazna minden javítási, karbantartási feladatot és annak költségét. Az érdekelt az ajánlatkérői előírásoknak megfelelően nyújtotta be ajánlatát, az ajánlati felhívásban, közbeszerzési dokumentumokban lévő előírások az ajánlatkérőt is kötik, így nem áll fenn a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenné nyilvánítási ok az érdekelt ajánlata tekintetében.

Ezen megállapítást nem teszi kétségessé a kérelmező hivatkozásai, mert a kérelmező által hivatkozott feltételek nem kerültek előírásra az ajánlati felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban, így nem lehetnek irányadóak.

53. A kérelmező jogorvoslati kérelmében sérelmezte az érdekelt ajánlata tekintetében, hogy az érdekelt korábban nem végzett karbantartási, javítási feladatokat a tárgyban autóbuszok tekintetében, így ilyen irányú tapasztalattal nem rendelkezik.

A Döntőbizottság e körben rögzíti, hogy az ajánlattevőnek az ajánlati felhívásban és közbeszerzési dokumentumokban foglalt feltételeknek kell megfelelnie. Az ajánlatkérő tárgyban közbeszerzési eljárásban a kérelmező által sérelmezett tapasztalatot nem írta elő

követelményként. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban, a III.1.3) pontban rögzítette, hogy milyen alkalmassági minimumkövetelményt támaszt az ajánlattevőkkel szemben. Ebben nem követelt meg kifejezetten a kérelmező által gyártott autóbuszok javítására, karbantartására vonatkozó tapasztalatot, hanem 10 db M3 kategóriás autóbusz javítására, karbantartására vonatkozó referenciát írt elő. Ezen követelmény tekintetében beállt a kötöttség. Az előírt alkalmassági minimumkövetelmény meglétét az érdekelt igazolta, így megfelelt az ajánlati felhívás ezen előírásának. Az ajánlati felhívásban és közbeszerzési dokumentumokban nem rögzített követelmény érvénytelenséget nem alapol meg.

54. A kérelmező sérelmezte továbbá, hogy az érdekelt a tárgyban autóbuszok szervizelése tekintetében nem rendelkezik a kérelmező engedélyével, több olyan javítási, karbantartási feladat van, melyek a gyártó, vagyis a kérelmező közreműködése nélkül nem végezhető el. A kérelmező rendelkezik kizárólagosan egyes szoftverrel, licence-vel, célsz számmal, egyes alkatrészekkel.

A Döntőbizottság e körben rögzíti, hogy az ajánlati felhívásban, közbeszerzési dokumentumokban erre vonatkozó követelmény, feltétel nem szerepelt. A közbeszerzési dokumentumokban lévő műszaki leírás és mellékletei nem tartalmaztak arra vonatkozó utalást, hogy a közbeszerzés tárgyát képező autóbuszok szervizelése kizárólag a kérelmező engedélyével történhet, egyes javítási, karbantartási feladat elvégzéséhez a kérelmező közreműködése elengedhetetlen. A műszaki leírás 2. számú mellékletében, az Optinell 12 típusú autóbuszokra vonatkozó Kezelési-karbantartási utasításban sem szerepelt erre vonatkozó követelmény. A Kezelési-karbantartási utasításban - egyéb mellett - a jótállási, garanciális, szavatossági igények érvényesítéséhez szükséges alapvető kötelezettségek kerültek rögzítésre, melyekből nem következik, hogy a kifejezetten a jótállás utáni tárgyban karbantartási, javítási feladatok elvégzéséhez a kérelmező engedélyére lenne szükség.

A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező által hivatkozott, a Kezelési-karbantartási utasítás 73. oldalán lévő bekezdésben foglaltakat, hogy abból következik-e, abból levezethető-e, hogy a kérelmező engedélyével lehet csak a jótállás utáni karbantartási, javítási feladatokat elvégezni a tárgyban autóbuszokon. A kérelmező a következő bekezdés utolsó mondatára hivatkozott e körben:

- A gyártó KRAVTEX Kft. minden esetben fenntartja magának a szükségjavítások ellenőrzésének és a garancia elbírálásának a jogát, és nem vállal felelősséget az idegen műhely által elvégzett javítások és felhasznált anyagok minőségéért. Az autóbuszokat csak a Kravtex Kft., vagy az általa feljogosított szervizműhely javíthatja!

A Döntőbizottság megítélése szerint ezen bekezdésből sem lehet azt a követelményt megállapítani, hogy a tárgyban autóbuszokon a kérelmező engedélyével végezhető a jótállás utáni szervizelés. A szöveggörnyezet, melyben ezen bekezdés szerepel, mind a jótállási, garanciális, szavatossági igények érvényesítése kapcsán rögzít kötelezettségeket, és ezen bekezdés is a jótállás, garancia érvényesítése tekintetében tartalmaz megállapításokat. Továbbá, ha kifejezetten a bekezdés tartalmát értelmezzük, akkor is arra a megállapításra juthatunk, hogy a jótállási, garanciális, szavatossági igények érvényesítéséhez szükséges további kötelezettségeket sorolja az utasítás. Rögzíti, hogy a garancia elbírálásának jogát a kérelmező fenntartja magának, és nem vállal felelősséget más szervizek munkájáért. Továbbá, hogy a jótállási, garanciális, szavatossági igények érvényesítéséhez az autóbuszokat csak a Kravtex Kft., vagy az általa feljogosított szervizműhely javíthatja. A Döntőbizottság értelmezése szerint mind szöveggörnyezetéből, mind magából a bekezdésben foglaltakból ezen megállapítás következik. Nem ragadhatunk ki egy mondatot a szöveggörnyezetéből, mert úgy nem a helyes értelmezést kapjuk.

A Döntőbizottság a kérelmező által hivatkozott, a Kezelési-karbantartási utasítás 62. oldalán lévő kötelezést sem találta, mely szerint szélvédőcsere esetén meg kellene keresni a kérelmezőt a radar kalibrálása érdekében. Ilyen kifejezett követelményt a Döntőbizottság nem talált.

55. Önmagában abból, hogy a műszaki leírás ismerteti, hogy tárgyban autóbuszok milyen speciális kialakítással és felszereltséggel rendelkeznek, nem következik az, hogy egyes javítási, karbantartási feladat a kérelmező közreműködése nélkül nem végezhető el. Az előírásoknak konkrétan, kifejezetten kell lennie, tárgyban közbeszerzési eljárás dokumentumaiban nem került rögzítésre ez a követelmény.

Az alkatrészek tekintetében az ajánlatkérő azt rögzítette a műszaki leírásban, hogy az ajánlatkérő a javítások során utángyártott alkatrészek beépítését preferálja. Arra vonatkozóan nincs előírás, hogy egyes alkatrészeket kizárólag a kérelmezőtől lehet csak beszerezni. Így az ezzel való kalkulálás nem kérhető számon az ajánlattevőn.

56. A Döntőbizottság a fentiekben túlmenően kiemeli, hogy az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban konkrétan megjelölt követelmények, előírások teljesítése követelhető meg az ajánlattevőktől, illetve az egyértelműen rögzített követelmény nem teljesítése eredményezhet érvénytelenséget. Tárgyban esetben ilyen előírásról nincs szó, mivel arra vonatkozó kifejezett követelmény nem került az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban előírásra, hogy a tárgyban autóbuszok szervizelése csak a kérelmező engedélyével lehetséges, valamint hogy több olyan javítási, karbantartási feladat, alkatrész van, melyek a gyártó, vagyis a kérelmező közreműködése nélkül nem végezhető el.

Az ajánlatkérő nem írta elő az ajánlattevők részére, hogy márkaszerviz jogosultsággal rendelkezzenek tárgyban feladatok elvégzéséhez, így ez sem követelhető meg az ajánlattevőktől. Szintén nem írt elő az ajánlatkérő a tárgyban autóbuszok javítása, karbantartása tekintetében képzési kötelezettséget.

57. A Döntőbizottság bekérte az ajánlatkérőtől a tárgyban 33 db autóbusz beszerzésére vonatkozó két szerződést mellékleteivel együtt. mindkét szerződés 2.10. pontja rögzíti:

„Az Eladó a Szerződés 1. és 2. számú mellékletei szerinti tartalommal a gépjárművek átadás-átvételének időpontjától számított 5 évig terjedő időszakra, vagy 200.000 km futásteljesítményig teljes körű jótállást biztosít. Eladó vállalja, hogy az 1. számú mellékletben meghatározott szerviz szolgáltatásokat a teljes-körű jótállás időtartama alatt fenntartja és az abban vállalt kötelezettségeket teljesíti. Vevő vállalja, hogy a gépjárművekkel kapcsolatos szerviz szolgáltatásokat a jótállás időtartama alatt elsősorban az Eladótól rendel meg. Vevő tudomásul veszi, hogy amennyiben egyes javítási- és szervizszolgáltatásokat más Vállalkozótól rendel meg, úgy ez a jótállás érvényesíthetőségének elvesztését vonhatja maga után.”

Az autóbuszok beszerzésére vonatkozó két szerződés ezen rendelkezése megerősíti, hogy nem volt kötelezés, előírás a jövőre nézve az ajánlatkérő felé az autóbuszok javítása, karbantartása vonatkozásában.

A kérelmező a tárgyban közbeszerzési eljárásban az esetleges hibás ajánlatkérői előírások miatt az ajánlati felhívást és a közbeszerzési dokumentum tartalmát tudta volna vitatni az azokról való tudomásszerzést követően rendelkezésre álló jogorvoslati határidőben. Ez azonban nem történt meg, így az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban foglalt előírások az irányadóak.

58. Mindezek alapján a kérelmező által hivatkozottak nem jelenhetnek meg hiányként az érdekelt indokolásában, ajánlatában, mert ezekre vonatkozóan ajánlatkérői előírás, követelmény meghatározás nem volt. Így ezek tekintetében az érdekelt ajánlata nem hiányos,

nem alapoz meg érvénytelenséget. A Döntőbizottság ezért az 1. és 2. kérelmi elem tekintetében ajánlatkérői jogsértést nem állapított meg, ezért ezen kérelmi elemeket elutasította.

59. A Döntőbizottság az érdekelt ajánlata kapcsán, a 3. kérelmi elem tekintetében vizsgálta azt, hogy az ajánlatkérő jogszerűen fogadta-e el az érdekelt áringokolása üzleti titokká nyilvánítására vonatkozó indokolását.

60. Ezen kérdés megítélése kapcsán a releváns jogszabályi rendelkezések az alábbiak: Az Európai Parlament és a Tanács 2016/943 Irányelve (2016. június 8.), a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával és felfedésével szembeni védelemről szóló irányelv bevezető rendelkezései között az alábbiak kerültek megfogalmazásra:

(2) ... az üzleti titkok különösen fontosak az üzleti versenyképesség, valamint a kutatásfejlesztés és az innovációs teljesítmény szempontjából.

(23) A jogbiztonság érdekében, továbbá figyelembe véve azt, hogy az üzleti titkok jogosultjaitól gondos magatartás várható el értékes üzleti titkaik bizalmas jellegének megőrzése és az üzleti titkok hasznosításának figyelemmel kísérése tekintetében, helyénvalónak tűnik meghatározott időtartamra korlátozni az anyagi jogi igények benyújtásának, illetve az üzleti titok védelmét szolgáló jogi lépések kezdeményezésének a lehetőségét.

(26) Az üzleti titok harmadik személy általi jogosulatlan megszerzése, hasznosítása, illetve felfedése rendkívül káros következményekkel járhat az üzleti titok jogosultjára nézve, mivel az üzleti titok felfedését követően már nincs lehetősége az üzleti titok elvesztését megelőző állapot visszaállítására.

A Kbt. 44. §-a az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

(1) A gazdasági szereplő az ajánlatban, részvételi jelentkezésben, hiánypótlásban vagy felvilágosításban, valamint a 72. § szerinti indokolásban elkülönített módon elhelyezett, üzleti titkot (ideértve a védett ismeretet is) [az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény 1. §] tartalmazó iratok nyilvánosságra hozatalát megtilthatja. Az üzleti titkot tartalmazó irat kizárólag olyan információkat tartalmazhat, amelyek nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna. A gazdasági szereplő az üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irathoz indokolást köteles csatolni, amelyben részletesen alátámasztja, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet. A gazdasági szereplő által adott indokolás nem megfelelő, amennyiben az általánosság szintjén kerül megfogalmazásra.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a gazdasági szereplő nem nyilváníthatja üzleti titoknak különösen

a) azokat az információkat, adatokat, amelyek elektronikus, hatósági vagy egyéb nyilvántartásból bárki számára megismerhetők,

b) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 27. § (3) bekezdése szerinti közérdekből nyilvános adatokat,

c) az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező által az alkalmasság igazolása körében bemutatott

ca) korábban teljesített közbeszerzési szerződések, illetve e törvény szerinti építés- vagy szolgáltatási koncessziók megkötésére, tartalmára és teljesítésére vonatkozó információkat és adatokat,

cb) gépekre, eszközökre, berendezésekre, szakemberekre, tanúsítványokra, címkékre vonatkozó információkat és adatokat,

d) az ajánlatban meghatározott áruk, építési beruházások, szolgáltatások leírását, ide nem értve a leírásnak azt a jól meghatározható elemét, amely tekintetében az (1) bekezdésben meghatározott feltételek az ajánlattevő által igazoltan fennállnak,

e) ha az ajánlatkérő annak benyújtását kéri, az ajánlattevő szakmai ajánlatát, ide nem értve a szakmai ajánlatnak azt a jól meghatározható elemét, amely tekintetében az (1) bekezdésben meghatározott feltételek az ajánlattevő által igazoltan fennállnak és a (3) bekezdés alapján nincs akadálya az üzleti titokká nyilvánításnak.

(3) A gazdasági szereplő nem tilthatja meg nevének, címének (székhelyének, lakóhelyének), valamint olyan ténynek, információnak, megoldásnak vagy adatnak (a továbbiakban együtt: adat) a nyilvánosságra hozatalát, amely a 76. § szerinti értékelési szempont alapján értékelésre kerül, de az ezek alapjául szolgáló - a (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó - részinformációk, alapadatok (így különösen az árazott költségvetés) nyilvánosságra hozatalát megtilthatja.

(4) Ha a gazdasági szereplő meghatározott információk, adatok üzleti titokká nyilvánítása során az (1)-(3) bekezdésben foglaltakat nem tartotta be, az ajánlatkérő hiánypótlás keretében köteles felhívni az érintett gazdasági szereplőt a megfelelő tartalmú dokumentum benyújtására.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pontja szerint:

(1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

f) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező

fa) valamely adatot a 44. § (2)-(3) bekezdésébe ütköző módon minősít üzleti titoknak és ezt az ajánlatkérő hiánypótlási felhívását követően sem javítja; vagy

fb) a 44. § (1) bekezdése szerinti indokolás a hiánypótlást követően sem megfelelő.

Az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény (továbbiakban: 2018. évi LIV. törvény) 1. §-a szerint:

(1) Üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó, titkos - egészben, vagy elemeinek összességéeként nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető -, ennél fogva vagyoni értékkel bíró olyan tény, tájékoztatás, egyéb adat és az azokból készült összeállítás, amelynek a titokban tartása érdekében a titok jogosultja az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsítja.

(2) Védett ismeret (know-how) az üzleti titoknak minősülő, azonosításra alkalmas módon rögzített, műszaki, gazdasági vagy szervezési ismeret, megoldás, tapasztalat vagy ezek összeállítása.

61. A Döntőbizottság elsődlegesen rögzíti, hogy az üzleti titok körének meghatározása az érintett titokgazda gazdasági szereplő által meghatározott adatokat jelenti, az üzleti titokká minősítés az ajánlattevő kompetenciájába tartozik. Az üzleti titokká nyilvánítás jogának tartalmi korlátait egyfelől az üzleti titoknak a meghivatkozott 2018. évi LIV. törvény 1. §-a szerinti fogalmi meghatározása, másfelől a Kbt. 44. § (2) és (3) bekezdésében szabályozott tilalom adja meg. A Kbt. 44. § (1) bekezdése formai követelményt is előír a helyes eljárásra.

Eszerint az üzleti titkot tartalmazó iratokat elkülönített módon kell elhelyezni az ajánlatban, részvételi jelentkezésben, hiánypótlásban, illetőleg a Kbt. 72. §-a szerinti indokolásban. Az ilyen módon és okból elkülönített irathoz a gazdasági szereplő indokolást köteles csatolni, amelyben számot ad a nyilvánosság kizárásának jogszerű indokairól. A jogalkotó a megfelelő indokolás tartalmi feltételeit tételesen nem adja meg, hanem az elérendő eredményre fogalmaz meg iránymutatást: az indokolásnak azt kell alátámasztania, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő számára aránytalan sérelmet okozna. Az indokolás nem fogalmazható meg az általánosság szintjén, olyan részletezettséggel kell elkészíteni, hogy abból megállapítható legyen, hogy a nyilvánosság miért és milyen módon okozhat a konkrét gazdasági szereplőnek aránytalan sérelmet.

A Kbt. 44. § (4) bekezdésében és a Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pontjában a jogalkotó a törvény által védett közérdek, a nyilvánosság szükséges mértékű érvényesülésének biztosítása érdekében vizsgálati és cselekvési kötelezettséget írt elő az ajánlatkérő számára. A jogszabályban előírtak betartatásához jogi eszközt is biztosított: a jogsértő helyzet reparálásához a hiánypótlás alkalmazhatóságát, végső soron pedig a jogsértő magatartás szankcionálhatóságát, az érvénytelenség megállapítását, amennyiben a hiánypótlást követően is jogsértő az üzleti titokká nyilvánítás, illetve elégtelen az indokolás.

62. Tárgybani ügyben a kérelmező az érdekelt kapcsán a Kbt. 73. § (1) bekezdés fa) és fb) pontja szerinti érvénytelenségi okokra hivatkozott, melyek szerint érvénytelen az ajánlat, ha valamely adatot a 44. § (2)-(3) bekezdésébe ütköző módon minősít üzleti titoknak és ezt az ajánlatkérő hiánypótlási felhívását követően sem javítja; vagy a 44. § (1) bekezdése szerinti indokolás a hiánypótlást követően sem megfelelő. Ez kétirányú vizsgálatot foglal magában, egyrészt, hogy jogsértő-e az üzleti titokká nyilvánítás, másrészt, hogy megfelelő-e az üzleti titokká nyilvánítás indokolása.

63. A Döntőbizottság erre tekintettel, valamint a fentiekben rögzítettek tükrében vizsgálta meg azt, hogy az érdekelt árándokolását üzleti titokká nyilvánító ajánlattevői döntés indokolása megfelelő volt-e, az árándokolás tartalmaz-e olyan adatokat, amiket nem nyilváníthatott volna üzleti titokká.

64. Tárgybani ügyben az értékelési részszempont a szolgáltatás nettó óradíja volt az 1-3. értékelési alszempontja tekintetében, Mechanikus javítás és karbantartás, Elektronikai rendszerek javítás, Karosszéria és fényezés javítás. Ennek alátámasztásául nyújtotta be az érdekelt az árándokolását, melyet üzleti titokká nyilvánított. Az indokolás költségkimutatást tartalmazott, az árképzés során figyelembe vett alapadatokat, költség egységárákat, számításokat, árképzési szempontokat, magyarázatokat tartalmazta.

65. A Döntőbizottság ezen iratokat, adatokat - figyelembe véve, hogy az üzleti titok körének meghatározása az érintett titokgazda gazdasági szereplő kompetenciája - az üzleti titokká nyilvánítás jogának jogszabályi korlátai alapján vizsgálta. A fentiekben kifejtettek alapján az üzleti titokká nyilvánítás tartalmi korlátait egyrészt a Kbt. 44. § (2) és (3) bekezdésében szabályozott tilalom adja meg, másrészt 2018. évi LIV. törvény 1. §-a szerinti fogalmi meghatározása.

66. A Döntőbizottság vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az érdekelt által üzleti titokká nyilvánított adatok nem tartoznak a Kbt. 44. § (2) és (3) bekezdésben megjelölt adatok, információk körébe, amelyeket nem nyilváníthat egy gazdasági szereplő üzleti titoknak. Az érdekelt által az árándokolásban üzleti titok alá vont adatok, információk egyike sem hatósági vagy egyéb nyilvántartásból bárki számára megismerhető adatok és nem közérdekből nyilvános adatok (44. § (2) a), b)) figyelemmel arra, hogy az árándokolásban szereplő adatok az ajánlattevő által képzett, adott beszerzésre vonatkozóan megjelölt alapadatokat alapján számított egyedi értékek, információk.

Továbbá a Kbt. 44. § (2) bekezdés c), d), e) pontjában meghatározott korlátok sem állnak fenn, az érdekelt által üzleti titokká nyilvánított adatok nem az alkalmasság igazolása körében bemutatott adatok, nem a szolgáltatás leírása körében, valamint nem a szakmai ajánlat részeként bemutatott adatok.

Nem minősülnek továbbá az érdekelt által üzleti titokká nyilvánított adatok a Kbt. 76. § szerinti értékelési szempont alapján értékelésre kerülő ajánlati elemnek, ezért nyilvánosságra hozataluk megtiltható, a Kbt. 44. § (3) bekezdése kifejezetten rendelkezik arról, hogy az

értékelési szempont alapján értékelésre kerülő adat - a (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó - részinformációk, alapadatok (így különösen az árazott költségvetés) nyilvánosságra hozatalát megtilthatja.

Az ajánlati árra vonatkozó indokolás az árazott költségvetéshez hasonló, az árat alkotó egyes költségelemeket és azok mértékét mutatja be az ajánlattevő sajátosságai, árképzési módszere alapján. Az árándokolás egy egységet képező irat, melyben az adott beszerzés specifikumaira figyelemmel egyedileg képzett, az árat alkotó költségtényezőket, adatokat, információkat mutatja be az ajánlattevő.

67. A Döntőbizottság a 2018. évi LIV. törvény 1. §-a szerinti fogalmi meghatározás tekintetében is vizsgálta az érdekelt által üzleti titokká nyilvánított adatokat és megállapította, hogy azon adatok megfelelnek az üzleti titok fogalmának, mert azok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó, egészben, vagy elemeinek összességéként nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető, ennél fogva vagyoni értékkel bíró adatok, tájékoztatások és azokból készült összeállítás, amelynek a titokban tartása érdekében a titok jogosultja az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsítja.

68. A Döntőbizottság a fentiek alapján nem látta törvényi akadályát annak, hogy az érdekelt az általa megjelölt adatokat üzleti titokká nyilvánítsa.

69. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy az üzleti titokká nyilvánításra vonatkozó indokolásában az érdekelt előadta, hogy miért, milyen módon okozna neki aránytalan sérelmet, ha az elkülönítetten elhelyezett árándokolásában szereplő adatok (és azokon keresztül az árképzése, költségei, a munkavállalói díjazása, adminisztratív költségei) nyilvánosságra kerülnének, az milyen érdeksérelmet okozna számára. Rögzítette indokolásában, hogy ha az üzleti titokként kezelni kért adatok, részletes költségszerkezet a versenytársak számára megismerhetővé válnának, azzal előnyre tennének szert a következő beszerzéseken, ezáltal elveszítené a versenyelőnyét, a munkaerőpiacon is versenyhátrányba kerül. Megjelölte, hogy árképzési módszere az érdekelt szellemi terméke, amely lehetővé teszi, hogy gyorsan és hatékonyan legyen képes kedvező ajánlatot tenni egy ajánlatkérésre, melynek megismerése esetén a konkurens gazdasági társaságok saját működésüket is hatékonyabbá tehetik.

70. A Döntőbizottság elfogadta az érdekelt üzleti titokká nyilvánításra vonatkozó indokolását a Kbt. 44. § (1) és (2) bekezdésnek megfelelőnek, mert indokolása rögzítette, hogy hogy miért, milyen módon okozna neki aránytalan sérelmet az adatainak nyilvánosságra kerülése. A fentiekben kifejtettekre tekintettel a kérelmező 3. kérelmi elemét elutasította.

71. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján az alaptalan jogorvoslati kérelmet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

72. A Döntőbizottság a Kbt. 151. § (9) bekezdés utolsó mondata és az Ákr. 126. § (2) bekezdés a) pontja értelmében rendelkezett arról, hogy a jogorvoslati kérelem elutasítására tekintettel a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj a kérelmező terhén marad.

73. A határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a

továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. április 18.

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk
közbeszerzési biztos

Simon Szabolcs sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelélül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Krankovics Jelena ügyvéd
2. Verebéli Erzsébet felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
3. Dr. Borzán Tibor ügyvéd
4. Miniszterelnökség